

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. — Sürgönycím: Közlöny, Arad. — Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több. —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 10. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Péntek, 1933. január 13

Lemondott a Maniu-kormány

Az uralkodó elfogadta a kabinet lemondását --- Vaidát táviratilag Bucurestibe rendelték --- Akik „jönnek” és akik „kimaradnak”

Cáfolják a tiszti-fizetések leszállításának híré

Bucurestiből telefonálja az Aradi Közlöny kiküldött munkatársa: A lappangó kormányválság csütörtökön délután nyílt válsággá egyszerűsödött azzal, hogy az uralkodó elfogadta Maniu Gyula miniszterelnök második kabinetjének is a lemondását. A jelek arra vallanak, hogy a „badacsonyi remete” visszakészül biharmegyei birtokára, míg Vaida-Voevod Sándor, a második Maniu-kormány előző miniszterelnöke újra vonatra ül, hogy királya parancsának engedelmeskedve, újra az aktív politikai élet küzdőporondjára lépjen.

Nem lehetetlen, hogy már a pénteki nap meghozza az új kibontakozást, amelyet egyelőre a Titulescu—Vaida-affér elintézetlensége is akadályoz. De az is lehetséges, hogy az új kormányt még vasárnapig sem sikerül összeállítani, hiszen a nemzeti-parasztpárti politikai garnitúra eléggé nagy. A csütörtöki nap eseményeiről Bucurestibe küldött munkatársunk telefonjelentései alapján a következő részletes tudósításban számolhatunk be az Aradi Közlöny olvasótáborának:

Izgalmas órák a lemondás előtt

A király ma délelőtt 10 óra 10 perckor érkezett meg különvonatán a cotroceni-i pályaudvarra. A Perronon Maniu Gyula miniszterelnök, Mihalache, Madgearu, Samsonoviciu és Voicu Nitescu miniszterek, Stangaciu tábornok, a sziguranca vezérigazgatója és Marinescu a bucuresti-i rendőrség prefektusa várták az uralkodót, akit a miniszterelnök a következő szavakkal üdvözölt:

— Isten hozta Felségedet!

Az uralkodó barátságosan kezét szorított Maniuvval, majd a váróteremben rövid cerclert tartott, azután a Calea Victorian levő királyi palotába hajtatott. Délben 12 óra 10 perckor fogadta kihallgatáson a király Maniu Gyula

miniszterelnököt. A királyi kihallgatás egy félórát tartott, majd Maniu a lakására tért vissza és az ott várakozó újságíróknak kijelentette:

— Nem áll módomban nyilatkozni. Az audiencia lefolyásáról csak annyit mondhatok, hogy délután újabb kihallgatásra megyek az uralkodóhoz.

Ez a hír nagy meglepetést keltett politikai körökben, ahol ezzel kapcsolatban később az a verzió terjedt el, hogy Maniu Gyula előterjesztette ugyan lemondását, de felmerült az a kombináció, hogy Maniu továbbra is megmaradjon a kormány élén, vagy újabb kormányt alakítson.

A jelenlegi parlament megtartását ajánlotta Maniu Gyula az uralkodónak

Ma délután 5 órakor újabb kihallgatásra jelentkezett Maniu Gyula miniszterelnök a királynál. Ez alkalommal az audiencia mindössze 10 percig tartott. Távozása alkalmával a miniszterelnök kijelentette az újságíróknak, hogy benyújtotta a királynak a kormány lemondását, akit azt elfogadta és a további intézkedéseket fenntartotta magának.

Arra a kérdésre, hogy kit ajánlott utódnak, a lemondott miniszterelnök így válaszolt:

— Azt ajánlottam az uralkodónak, hogy a jelenlegi parlamenttel dolgozzék együtt.

Ma délután a következő jelentést adták ki:

„Felsége ma délután 5 órakor kihallgatáson fogadta Maniu Gyula miniszterelnököt, aki benyújtotta a kormány lemondását. A király a lemondást elfogadta és megbízta a kormányt az ügyek további vitelével, további elhatározásait pedig fenntartotta magának”.

Vaida-Voevod Sándor volt miniszterelnök a kabinetiroda meghívására ma este elutazott Bucurestibe. Vaida valószínűleg már holnap délelőtt kihallgatáson jelenik meg a király előtt.

Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy

Az uralkodó Pavel Radulescut, a Maniu-kormány külügyi államtitkárát ma londoni követté nevezte ki.

Ezt a kinevezést politikai körökben úgy kommentálják, hogy valószínűleg Vaida lesz a miniszterelnök. Tudnillik, ha Vaida lesz a miniszterelnök, akkor Titulescu nem foglal helyet a kormányban, sem pedig bizalmasa, Pavel Radulescu, akit Titulescu ezért előre elhelyezett a londoni követi pozícióba. Természetesen ez csak kombináció, amire a holnap adja meg a választ.

Az utóbbi napokban egyébként olyan hírek terjedtek el, mintha a hadügyi költségvetés összeállításával kapcsolatban

a tisztek fizetését leszállítani akarták volna.

az új kormány megalakításával Vaidát bízzák meg.

akit ma táviratilag Bucurestibe hívtak. Mihalache helyére a belügyminiszteri székbe előreláthatólag Tilea Viorel dr. kerül, aki jelenteg a clearing-egyezmény ügyében Ausztriában tárgyal. Tilea dr.-t szintén haza hívták. A kombinációk szerint nemesak Mihalache, de Madgearu is kiesik az új kormányból.

A Lupta szerint Vaida nem alakít kormányt, de ha mégis vállalná a kormányalakítást, úgy a nemzeti-parasztpárt teljes egészében támogatni fogja. Titulescu azonban nem venne részt Vaida kormányában, sőt a londoni követséget sem vállalná ebben az esetben.

A hír a tisztikarban természetesen nagy lehangoltságot váltott ki, mára kiderült azonban, hogy nem felel meg a valóságnak.

Felsőbb katonai körök ugyanis a leghatáro-

zottabban cáfolják a tiszti fizetések csökkentéséről szóló hírt

és kijelentik, hogy a szükséges megtakarításokat más helyen viszik keresztül.

A politikai pártok egyébként nagy várakozással tekintenek a holnapi audienciák elé.

Azt hiszik, hogy a válság hosszú időtartamu lesz.

bár az információk szerint felülről hamarosan véget kívánnak vetni a krízisnek, hogy a kritikus időkben minél hamarabb folytatható legyen a kormány munkája.

Maniu visszavonul

Maniu lemondása nem keltett nagy meglepetést politikai körökben, csupán az, hogy nem dében, hanem a délutáni kihallgatáson történt a demisszió. Ugy látszik, hogy a déli kihallgatás alkalmával újabb meggondolási időt ajánlott fel a király Maniunak, aki azonban nem jutott újabb elhatározásra és a délutáni kihallgatáson már csak a kormány lemondását terjeszthette elő. Ezért ez a kihallgatás alig néhány percig tartott. Valószínűnek tartják, hogy Maniu megbízatását visszaadva ismét hazatér Badacsonyba, ahol hosszabb ideig pihenni fog.

Este a kormány minisztertanácsot tartott, amelyen a még hátralevő ügyeket intézték el, majd — mint Maniu az újságírók előtt kijelentette — elbúcsúztak egymástól és lefényképeztették magukat. Maniu kedélyesen és tréfálkozva elbeszélgetett az újságírókkal.

Estére összehívták a nemzeti-parasztpárt végrehajtó-bizottságát, amely dönteni fog a párt további magatartása felett. Valószínűnek tartják, hogy amennyiben Vaida Sándor kormányalakítási megbízatást kapna és azt el is vállalná, arra az esetre a párt kimondja Vaida kormányának támogatását.

Beavatottak szerint egy Vaida-kormányban nem foglalna helyet Titulescu kivül Lugojeanu, Madgearu, sőt még Mironescu sem.

Esti jelentésünk szerint a király ma délután mégis megkezdte kihallgatásait és alkotmányos szokás szerint először Pop C. Istvánt, a Kamara elnökét, majd Costachescut, a szenátus elnökét fogadta kihallgatáson. A házelnök után Marinescu ezredes, Bucuresti rendőrprefektusa jelent meg királyi kihallgatáson, akit Anghelescu, a Banca Nationala kormányzója követett audiencián.

Mint Kolozsvárról jelentik, Vaida Sándor volt miniszterelnök ma délután Hatleganu Emil dr. kolozsvári ügyvéd, volt erdélyi miniszter társaságában Kolozsvárról Bucurestibe utazott. Valószínűleg holnap jelenik meg kihallgatáson az uralkodó előtt.

A liberálisok: várják a hatalom felkinálását

A Dimineata újabb kombinációnak helyt adva, azt írja, nem lehetetlen, hogy a mai parlamenti többségre támaszkodva Titulescu fogja a király kívánságára az új kormány megalakítását megkísérelni. Az uralkodó ugyanis semmilyen körülmények között nem akarja a parlament feloszlatását. A mai kihallgatások eredményétől függ, hogy az uralkodó mire határozza el magát. Annyi bizonyos azonban, hogy ma reggelre a rendszerváltozásra való kilátások erősen csökkentek.

A liberálisok felkészültek az eseményekre. Állandóan együtt vannak és várják, hogy a hatalmat felkinálják nekik, amelynek vállalására el vannak szánva.

A Curenutul és Cuvantul című lapok bizonyosra veszik, hogy Vaida kap megbízatást. Állítólag a nemzeti-parasztpárt vezetőségének tagjai kérték Maniut arra, hogy Vaidát ajánlja a királynak, miután Vaida bírja az uralkodó bizalmát.

Újabb vasuti katasztrófa fenyegetett Felsőtömösön

Oriási közlekedési nehézségeket okoz a nagy havazás a Kárpátokban — Kettészakadt a vonat a nyílt pályán

33 emberáldozatot követelt eddig az ötméteres hóesés

Bucurestiből jelentik: A Gara de Nordon lejátszódott vasuti katasztrófa áldozatainak száma mára nyolcra emelkedett, miután a kórházban ismét meghalt egy sebesült. Az elmúlt éjszaka azonban

csaknem megismétlődött a temesvári gyors vonat katasztrófa a bucuresti-brassói útvonalon.

A bucuresti-i személyvonat, amelynek érkezését menetrendszerint tegnap éjszaka várták a brassói pályaudvaron, több mint másfél óras késéssel futott be. A vonat utasai borzalmas perceket éltek át Alsó- és Felsőtömös között. Az eredetileg hosszú szerelvény néhány kocsija ugyanis észrevétlenül lekapcsolódott a vonat első része tovább szaladt a mozdonyral, míg a másik fele egyedül maradt a nyílt pályán. A vonat utasai hamar észrevették, hogy mozdony nélkül maradtak és meghúzták a vészféket. Ekkor a lekapcsolódott szerelvény lassan megállt és az utasok már azt hitték, hogy minden veszélytől egy kis veszteglés árán megmenekültek.

A nyílt pályán maradt szerelvény utasai között volt néhány vasutas is, akik csakhamar felvilágosították utitársaikat, hogy az igazi veszedelem csak most következik, mert

a szerelvény után ugyancsak egy személyvonat robot,

amelyet szabályszerűen elengednek az előző állomásról abban az esetben, ha a csonka gyorsvonat befut Brassóba. Az utánuk robogó személyvonat ekkor feltartóztathatatlanul belerohan a nyílt pályán veszteglő szerelvénybe. Az utasok erre leszállottak a lekapcsolódott kocsikról és megindultak az utánuk jövő személyvonat elé, hogy valami módon, jelekkel

tudtára adják a mozdonyvezetőnek, hogy meg kell állnia, mert különben az üres kocsiok rohan a személyvonat.

Erre azonban már nem került sor, mert a kettészakadt személyvonat mozdonyvezetője szerencsére észrevette, hogy néhány kocsi „elvesztett” az úton s visszament a lekapcsolódott kocsikért. A vonat így másfél óras késéssel, de teljes épségben beérkezett a brassói pályaudvarra. A személyvonat kettészakadását az okozta, hogy az egyik összekötő kapocs,

Enyhült az olasz-jugoszláv feszültség

Mussolini békéshangú nyilatkozata a jugoszláv kérdéssel kapcsolatosan

— „A helyzet jelenleg nem kedvező, de mi javulását kívánjuk” —

A legutóbbi kisantant-konferencia sejtetni engedte, hogy Olaszország és Jugoszlávia között a viszony erősen feszült. Ez a tény hátráltatta a román-olasz tárgyalásokat is, mivel Titulescu külügyminiszter nem akarta vállalni a felelősséget azért az esetleges gyanuért, hogy éppen Románia hajlandó engedményekre Olaszországgal szemben a kisantant-államok között.

A helyzet feszültsége azonban kétségkívül az utóbbi napokban enyhült. Erre vall az a nyilatkozat is, amely az angol sajtóban látott napvilágot. Az olasz miniszterelnök, Mussolini nyilatkozott ugyanis a News Chronicle munkatársának és többek között a következőket mondotta:

— A békére — már csak belső ügyeink miatt is — szükségünk van. Jugoszláviával barátságban kívánunk élni, ennek azonban egy

amely a kocsikat egymáshoz láncolja, leszakadt.

A nagy havazások miatt sok helyütt az országban elakadt a forgalom. Így a Regátban a ploesti—constantai szakaszon teljesen szünetel a közlekedés, míg Moldova és Bessarabia felé egyetlen vonatot sem indítanak. Az összeköttetés megszűnt Bucuresti és Giurgiu között is. A Jasiból ma reggel Bucuresti felé elindult 602-es számú személyvonat kénytelen volt visszatérni Jasiba.

Ramnicul-Sarat megyében a mai jelentések szerint,

már 33 megfagyott falusi ember holttestét találták meg,

de azt hiszik, hogy ez a szám még növekedni fog, mert lehetséges, hogy a hirtelen fagy és a nagy hóesés, amely az országutakat

sok helyütt 5 méter magasan betemette, esetleg még több emberáldozatot követelt. Bucurestibe érkezett jelentések szerint, több más megyében is sok áldozatot követelt a rendkívüli időjárás: a napokon át tartó rettentő hóvihár és a dermedt hideg.

feltétele van és pedig az, hogy Jugoszlávia is barátságos politikát folytasson velünk szemben. A helyzet jelenleg nem kedvező, de mi annak megjavulását kívánjuk.

Ezzel kapcsolatban írjuk meg, hogy a Daily Herald értesülése szerint Jouvenel, az új római francia nagykövet az olasz-szerb viszony megjavítására is vizsgálatot javaslatokat és ezeknek a proposícióknak az előterjesztésére és elfogadására később Titulescu is bele fog kapcsolódni. A javaslat szerint Olaszország szabad kezet kapna Albániában abban az esetben, ha biztosítaná Jugoszláviát arról, hogy nincsenek szándékai Dalmáciában. A közvetítés ellenszolgáltatásaképpen Franciaország azt kérné Olaszországtól, hogy mondjon le a két ország Földközi-tengeri flottája egyenlőségének elvéről.

MONTECARLO

fényben és árnyban

Irtó: RONAY MARIA

(13) (Utánnyomás tilos)
Sir Basil Zaharoff szédületes karrierje

A háboru utáni években, az infláció ideje alatt, megint jól keresett a játékbank. Az elragadó kaszinópark terraszai újra megteltek, de a közönség más volt, mint a régi. Nemzetközi siberek lepték el a fehér padokat a pálmafa alatt és ők pralkodtak a játéktérkében is, amelyekben valaha a világ legelegánsabb, legelőkelőbb társasága gyűlt egybe.

A nivó leromlott, de a pénz ömlött. A nép megint keresettség jutott és megszabadult nyomasztó terheitől.

Az infláció azonban nem tartott sokáig és az utána következő világgazdasági krízis erősen éreztette hatását Montecarlóban.

1922-ben meghalt Camille Blanc, a kaszinó megalapítójának fia, aki apja halála óta vezette a kaszinót. Helyére most René Leon került a vezérigazgatói székbe.

Ugyanabban az esztendőben, amikor Camille Blanc meghalt, elköltözött az élők sorából I. Albert is, akit fia: II. Lajos követett a trónon.

II. Lajos élete bizonyos tekintetben emlékeztet I. Floresztánnak az életére. Alkalmassint Floresztán természetét is örökölte bizonyos mértékben. Legalább is a bohém társaság szeretetét és a romantikus hajlandóságot és a nőkkel szemben való gyöngeséget.

Lajos is Párisban tanult trónörökös korában és tanulmányai befejeztével is gyakran kereste fel a francia fővárost. Huszonhat éves volt a trónörökös, amikor megismerkedett a Montemartre egyik csillagával, akibe halálisan beleszeretett.

Ez a nő nem volt olyan ravasz és nagy-

ravagyó, mint annakidején a gyönyörű Gilbert kisasszony, aki elvétette magát feleségül a monakói trón várományosával. A bájos lány meglegedett a trónörökös szerelmével és nem pályázott a kezére.

Lajos imádta szerelmesét, akitől 1893-ban leánygyermekét született. A trónörökös végtelen kétségbeesésre a Montemartre csillaga behalt a szülésbe. Halálos ágyán könnyes szemmel kérdezte Lajostól, hogy mi lesz most már a gyermekkel. A romantikus, jólelkű trónörökös megfogadta a haldokló asszonynak, hogy örökbefogadja a leánykát.

Meg is tartotta a szavát. Adoptálta a gyermeket és így lett a kis Charlotte-ból Grimaldi hercegnő.

A monakói trónörökös nagy gonddal neveltette fogadott leányát, akit közvetlen természetes modoráért, nyílt eszéért és lényének bájoságáért mindenki szeretett. Amikor a 20 éves lett Charlotte, apja férjhezadta Poignac herceghez, a Grimaldiak egyik unokaöccséhez.

A házasságkötés alkalmával a trónörökös vejét is örökbefogadta, hogy a Grimaldi név fennmaradását biztosítsa.

Az esküvő után pontosan kilenc hónapra kisleánya született Charlotte-nak, aki a kereszttségben Antoniette nevet kapott.

A gyermek születése után a házaspár elhidegült egymástól, de erről csak a befentesek tudtak. Az udvar megpróbálta békíteni őket és az intervenció eredményeként megszületett egy másik gyermek: Rainer herceg.

A házastársak békéje azonban nem volt tartós. Charlotte változatlanul unta férjét, akinek természete annyira ellentétes az övével. Most már Charlotte Monakó trónörökösnéje, mert apja a trónra került és ennek folytán ő is kénytelen részt venni az udvari ceremóniákon, amelyeket mulatságosaknak tart és nyíltan ásitozik a trónteremben. Az etikettet ostobaságnak tartja és elviselhetetlennek érzi a

rangjával járó kötelezettségeket. Szabadon szeretne élni, a saját kedvtelése szerint az udvar szertartásos levegőjétől távol és főleg a férjétől távol.

Időközben a játékkaszinó tulajdonjoga új kezekbe került. Camille Blanc halála után szétforgácsolódik a hatalmas Blanc-vagyont, amelynek zömét a Radziwill hercegi család szerzi meg. Tőlük vásárolja meg aztán részvényeinek egy részét Sir Basil Zaharoff, aki háztulajdonosa lesz a monakói játékbanknak. A részvények tömege most már nagyrészt a Radziwill-hercegi család és Zaharoff között oszlik meg.

Sir Basil Zaharoff életsorsa külön regényként kapcsolódik a monakói regényhez. Kalandos karrier-regényeknek az iskolapéldája ennek a szeniális embernek az élete.

Zaharoff egy szegény görög fazekas fia. Gyermekkorában megszökik a szülői ház nyomora elől és gyalogszerrel vergődik el Konstantinápolyba, ahol egy jómódu nagybátyja él. A gyümölcskereskedő nagybácsi magához fogadja a gyermeket, de nagyon szigorúan bánik vele. Reggeltől-estig keményen dolgoztatja az üzletében, ahol a fiu beletanul a kereskedelem fortélyaiába.

A rendkívül éleseszü fiu pár év alatt pompásan kifejlődik és nagyszerű üzleti érzékre tesz szert. Rövid idő múlva „szük lesz számára Macedónia”, nincs kedve többé apró dolgokkal foglalkozni, mert úgy érzi, hogy ennél sokkal többre volna képes.

Megszökik a nagybátyjától.

Ezuttal már nem kell gyalog mennie, mert van egy kis pénze, amiből az évek folyamán megtakarított magának. Angliába megy és itt különböző üzletekkel foglalkozik, míg végül alkalmazást kap a világhírű Armstrong iezverüzemnél.

Pár év alatt főágense lesz Armstrongnak. Oriási jövedelmei vannak már és ő minden

Tizennégy évi politikai emigráció után hazatért Hock János Magyarországra

Megtorpte a számkivetettség az egykori forradalmárt — Őrizetbe vették a fogadó-küldöttség előtt — Nemzetgyalázás és kormányzó-séris miatt indult meg ellene az eljárás

Budapestről jelentik: Tizennégy éves emigráció után ma délután Budapestre érkezett Hock János, a Károlyi-féle forradalom egyik vezető alakja.

Hock Jánost a magyar határon egy detektív várta,

aki a vonaton állandoan vele volt és a megérkezés után a budapesti főkapitányságra kísért. A „Magyarország” munkatársa szintén Hock elé utazott és kihasználva azt a néhány percet, amíg a detektív a folyosón tartózkodott, **interjút csinált az emigráns politikussal, Hock János a feltett kérdésekre zavartan válaszolt és látható megindultság jelei mutatkoztak rajta:**

— **Nem mondhatok semmit sem. Nem szabad beszélnem** — és a folyosón álló detektív felé mutatott.

— **Mit érzett Méltóságod, amikor átlépte a magyar határt?** — kérdezte az újságíró.

— **„Méltóságod?” A címeiket már régen eltoltam magamtól.** Jelenleg csak egy egyszerű, rendőri felügyelet alatt álló ember vagyok. Mit érezhet különben is egy magyar ember, amikor annyi év után újra magyar földre lép? Örül. Talán fájdalommal, de örül.

Ekkor belépett a fülkébe a detektív és figyelmeztette az újságíró, hogy Hock Jánossal minden beszélgetés tilos. Nagy Vince dr., Hock János védője még a délelőtti folyamán megjelent Baróthy főügyész előtt, akinek bejelentette Hock János érkezését és akitől kérte, hogy

idős korára való tekintettel hagyják Hock Jánost szabadon, vagy pedig legrosszabb esetben házi őrizetbevételt rendeljenek el.

Hock János testvérénél, Lászlónál száll meg, aki szintén eléje utazott a határig. A főügyész megígérte Hock védőjének, hogy az eljárást gyorsítani fogják és **Hock Jánost már holnap vizsgálóbíró elé állítják.**

Hock egyébként nem utlevéllel, hanem házipénzt Armstrong-részvényekbe fekteti, úgy, hogy mire az ő legháboru után, a részvények javarésze az ő kezében van.

Zaharoff kitünő szolgálatának köszönheti a háború alatt az antant, hogy a francia frontot hiánytalanul el tudja látni megfelelő fegyver-pótlással. Háborus érdemei elismerésül Anglia peerjének nevezik ki a szegény görög fazekas fiát, akiből most már Sir Basil Zaharoff lesz. Egyidejűleg megkapja a francia becsület-rend nagykeresztjét is.

A világháború lezajlása után az Armstrong-gyárnak még nagymennyiségű fegyvere maradt raktáron, amelyet már nem tudott értékesíteni a nagyhatalmak hadseregénél. Sir Basil Zaharoff bosszankodott egy ideig ezen a tényen, de aztán kitünő üzleti érzéssel rájött arra, hogy hogyan lehetne megoldani a fegyverek elhelyezésének kérdését. Egyszerűen újabb háborút kell csinálni...

Erre a célra legalkalmasabbnak látszott Európa örökké gennyedő sebe: a Balkán. És Sir Basil Zaharoff egyszerre felfedezte magában, hogy ő voltaképpen görög és hogy lelkes hazafi, akinek életcélné hazáját nagyra tenni.

Megindította manipulációit, pénzzel és befolyással. Az eredmény az lett, hogy csakugyan sikerült behajszolnia Görögországot a törökök elleni háborúba.

Az Armstrong-gyártmányok elkeletek ugyan, de Görögország rajtvásztett a háborun. Elvesztette syriai birtokait és kisázsiai uralmát. Konstantin császárnak menekülnie kellett országából...

Törökország azonban jól jár és különösen jól járt Kemál pasa, akinek hatalmát ez a háború alapozta meg. Közvetve tehát Sir Basil Zaharoffnak köszönheti Kemál az uralomra jutását és az Új-Törökország a létét.

(Folytatjuk.)

tárlépési igazolvánnyal érkezett Magyarországra, amelyet a bécsi magyar követség állított ki számára. Itt figyelmeztették, hogy ha Magyarországra utazik, **kiteszi magát a letartóztatás veszélyének.** Hock János azonban ragaszkodott ahhoz, hogy visszautazzon Magyarországra. Az emigráns politikus most is

Pénteken kezdik meg a hazatért emigráns kihallgatását

A rendőrségi kimutatás szerint Hock János fél év előtt két ízben kért utlevelet azon indoklással, hogy

két rendbeli nemzetgyalázás és egy rendbeli kormányzósértés miatt ellene megindított eljárás ügyében személyes részvételét tartja szükségesnek.

A pályaudvaron Hock Jánost mintegy harmincan üdvözölték s egy hölgy virágcsokrot nyújtott át a hazatérőnek. Ekkor melléje lépett a fogadására kirendelt rendőrtiszt, aki udvariasan felkérte, hogy fáradjon vele a főkapitányságra. A kíséretként mellé rendelt rendőrtiszt a főkapitányságtól semmiféle utasítást sem kapott arra nézve, hogy korlátozza Hock Jánost szabad mozgásában, miután a hatóságoknak az volt a véleménye, hogy Hock önként jött haza s így nincs semmi ok attól tartani, hogy megszökik. **Fogvatartásának kérdése így fel sem merült.**

Justicmord Jugoszláviában

Dramai vallomás az akasztófa árnyékában — Felkötötték az „ártatlan” rablóvezért is. — Izzalom az országban

Belgrádból jelentik: Csütörtök reggel a pozserováci fogház udvara drámai körülmények között **kettős kivégzés színhelye volt.** Pavlovics Szima és Jokszimovics Dragomir rablóvezérek kivégzésére került sor, mivel Pavlovicsot és büntetését gyilkosságok és rablások egész sorozatával vádolták s mindkettőjüket kötél általi halálra ítélték.

Az akasztófa alatt

utolsó pillanatban Pavlovics szót kért és kijelentette, hogy úgy Jokszimovics, mint annak veje, akit hét évi börtönre ítélték

ugyancsak bűnrészességért, ártatlanok s mindkettőjüket csupán bosszúból keverte be a gyilkosságok és rablások elkövetésébe. Pavlovics töredelmes vallomását nem vették figyelembe és

Jokszimovicson is végrehajtották az ítéletet.

A közvélemény emiatt rendkívül felháborodott, miután az esetet egyáltalán meg sem vizsgálták s így valószínű, hogy a szerencsétlen Jokszimovics justicmord áldozata lett.

Kifizették az Atlantique tüzkár-biztosítását

Egymillió 250 ezer fentot folyósított a tulajdonosnak az angol Lloyd-biztosító. — Világhírű biztosítási esetek

Londonból jelentik: Az angol Lloyd-biztosítótársaság ma délelőtt kifizette az Atlantique biztosítási összegét annak tulajdonosa, a Company Sud Atlantique-nak, annak ellenére, hogy a szerződés aláírása akkor történt, amikor a hajó már lángokban állott. A biztosítási társulatnak ezt az előkelő gesztusát, amely 1 millió 250 ezer fontjába került, rendkívül meleg és rokonszenves hangon kommentálják úgy a bel-, mint a külföldi lapok.

A lapok igen érdekes eseteket sorolnak fel a társaságnál a muliban kötött biztosításokról. Így például Paderewsky, a világhírű zongoraművész 100 ezer fontra biztosította kezét a Lloydnál. Egy alkalommal Paderewsky az egyik ujján egészen jelentéktelen sérülést szenvedett és a társaság ekkor 1000 fontot fizetett ki neki kártérítés címén.

Pola Negri, az egykor rendkívül népszerű filmszínésznő 250 ezer fontra biztosította magát a fenti társaságnál

az ellen a veszély ellen, ha netán férjhezmenne, ami szerinte karrierje kettészakadását idézné elő.

Egy londoni halcsarnok szintén igen érdekes biztosítást kötött. Kikötötte ugyanis, hogy ab-

ban az esetben, ha a csarnok előtti téren álló hatalmas emlékmű egyszer a csarnokra találna omlani, úgy a biztosítótársaság köteles teljes mértékben kártalanítani.

A pályaudvaron Hock Jánost a Független Kossuth Párt küldöttsége fogadta és a fogadtatás pillanatában Hock nem tudta palástolni megindultságát és

kitört belőle a zokogás.

A rendőrtisztviselő, aki Hock Jánost kísérte, percekig udvariasan várt, majd pedig közölte vele, hogy **őrizetbe vették.** A rendőrtisztviselő Hock Jánost a főkapitányságra szállította, ahol azonnal megkezdték kihallgatását, majd pedig egy félóra mulva közölték vele, hogy a rendőrség nem veszi őrizetbe, hanem **átutalja az ügyészséghez és itt döntenek további sorsáról.**

Hock János kijelentette az újságírók előtt, hogy

nem érzi magát büntösnek,

miután nem tett mást, mint néhány külföldi államban előadásokat tartott a Magyarországon akkoriban uralkodott helyzetről. Elmondta, hogy teljesen egészséges és 75-ik évét költi be. A főkapitányságról az ügyészségre kísérték át, ahol Traeger ügyész elsősorban megállapította Hock János személyazonosságát, majd rövid rendőrségi kihallgatás után három rendbeli körözés alapján

a vizsgálóbíró Hock fogvatartását rendelkezte el.

Azonnali intézkedésére az ügyészségi fogdá egyik elsőemeleti cellájában helyezték el és ügyvédje kérelmére megengedték, hogy saját ágyneműjét használja és kívülről élelmezzék a fogság ideje alatt. Hock János letartóztatása a magyar fővárosban nagy feltűnést keltett. Holnap kerül a vizsgálóbíró elé, ahol kihallgatása folytatódik.

CORSO-MOZGO mai műsora:

Liane Hald

Gustav Fröhlich

Szöke Szakáll

NEM KÉRDEM KIVAGYI!

Bolváry — Stolz operette.

Kérdezze meg aokat, akik látták és világra meggyét szombat-vasárnapra, hogy ne tölögion.

Az Iparos-Ottthon 148-ik előadása 15-én, A méltóságos asszony trafikja.

vasárnap este pont 9-kor

Kitűnő vigjáték. Előadás után tánc! Rádió-zene! A teremben aszaltok nincsenek. Belépő-díj: 20.— lej, adókkal együtt! 238

Egész Arad uritársadalma felvonult a filharmonikusok nagysikerű hangversenyére

Káprázatos toalettek szinpompás felvonulása előzte meg az előadó-művészek és a zenekar feledhetetlen teljesítményét

Ünnep volt ma este Arad kultúrtársadalmának. Az aradi Filharmonikus Zenekar hangversenyére gyűltak ki a Kulturpalota koncerttermének hatalmas csillara s a szezon kiemelkedő zenei eseményére találkozó adott itt egymásnak Arad egész előkelő társadalma. Eljöttek mindazok, akik az internacionális zeneművészet zászlója alatt igaz szívvel tudnak lelkesedni a zenekultúráért, azért a nemes, klasszikus és örökszép művészetért, amelynek újjászülését, feltámasztását ünnepeltük ma a Kulturpalota fényárban uszó pódiumán, zsúfolt hangversenytermében.

Este kilenc óra tájban indult meg az áradat a Kulturpalota felé... Elegáns autók suhantak tova az éjszakában és halkán gördültek a Kulturpalota impozáns bejárata elé. Kocsikon és gyalogszerrel igyekeztek az érdeklődők a hangversenyre, amelyre már hetek óta készült Arad művelt zenekedvelő társadalma. A hóapró, csillogó szemcsékben borította el az aszfaltot és egy-egy rakoncátlan hópelyhecske meg-megpihent a hosszú estélyi ruhás hölgyek frissen odolált, fedetlen hajfürtjei között... A Kulturpalota kellemesen fűtött, elegáns hallja már kilenc óra előtt megtelt vidáman csevegő, le-fel sétálgató estélyiruhás hölgyekkel és férfakkal, akik valamennyien érezték a levegőben liktető lázas készülődés, várakozás izgalmát.

Valóságos divatrevü képét nyújtotta a puha szőnyegekkel borított hall. Ennyi ragyogó, pompás toalettek már rég nem láttunk együtt: korallpiros velour-ruhák, dekolletált, simulékony fekete bársony-toalettek, suhanó, földig leomló csipke-álmok és csinos, testhez álló estélyi kabátok szinpompás képet nyújtottak. Ezúttal a fekete, fehér és vörös színek domináltak s a fényes, tapadó anyagokon volt a fősúly. Különösen feltűnést keltett egy karsu, sötétlő magas urinó ragyogóan fehér lakkruhában, egy bájos fiatal urileány, rózsaszínű mouselin-toalettekben, egy ismert divatszalon-tulajdonosnő vörös grand-toalettekben, ezenkívül szikrázó ezüstlamée-ruha fekete-fehér öszszetételű, rendkívül érdekes szabású crep-satin, libegő sárga csipke és halványzöld taft-kreációk.

A hangversenyen azonban nemcsak az aradi társaságok krémje képviseltette magát, de eljöttek mindazok, akik néhány felejtethetetlen órán keresztül akartak áldozni az aradi zeneművészet ismét erős oszlopokon álló templomában... A lángoló lelkesedés, amely úgy az emelet, mint a földszint közönségét áthatotta, s amely a pódiumon tudásuk legjavát felhasználó filharmonikusok játékából áradt, sokáig emlékezetes marad Arad zenerajongó publikuma körében...

A szezon második szimfonikus hangversenye ma este zajlott le a Kulturpalota nagytermében. Ez az est egy újabb levél az Aradi Filharmonia Egyesület babékoszorujában. Ragyogó teljesítmény volt amit az orchester produkált. Különösen a Tsairowsky-szimfónia előadása keltett nagy feltűnést. Ez a hatalmas zenemű, amely az orosz mester legnagyobb zenekari alkotása, a leggyakorlottabb zenekari is óriás feladatok elé állítja. Meg kell alapítanunk, hogy a szimfónia előadása úgy a tempozás, mint a dinamikus hatások kiaknázását illetően, a legmagasabb igényeket is kielégítette. A ritmikai problémák, különösen az első és második tételben, maradéktalanul megoldást találtak. Kellemesen tünt fel, hogy

a fuvósok a legkényesebb belépéseknél is megállták helyüket és különösen a rézfuvóknál tömör, korrekt harmóniakat hallhattunk. A műsor bevezető számát Beethoven III. Leonora-nyitánya képezte, amelyet a zenekar a tradíciókhoz hűen, kifogástalanul adott: elő és melynek trombita-szólójával Leimbacher János okozott kellemes feltűnést.

A hangverseny szolista Fiedler Klára aradi gondokaművész nő volt, aki Dvorák hervadhatatlan szépségű cselló-koncertjét mesteri kézzel, mély átérzéssel és emelkedett művészetével adta elő. Fiedler Klára csellótanulmányait Mütter Müller Józsefnél Aradon kezdte meg és Budapesten Zsámboki professornál fejezte be. Ez alkalommal lépett először komoly, nagy műnek bemutatásával közönségünk elé. Sikere osztatlan és megérdemelt volt és reméljük, hogy tegnapi teljesítménye egy felfelé ivelő művészi karriernek a kezdete. Technikai készsége, intuíciójának mélysége és kantilénáinak bársonyos melegsége, összességükben igazolják művészi rátermettségét. A műsor utolsó számaként Smetana: „Moldva” című szimfonikus költeménye volt melynek pittoresk népies motívumai, szinpompás hangszerezése, melódia-gazdagsága magával ragadta a közönséget.

A pompás hangverseny sikerének főrése

Shuk Lajos, a filharmonikusok karmestere, aki páratlan energiával tanította be a hatalmas zenekart. Pálvezetése sok elmélyedést, kifinomult jóízűséget és áhítatos muzikalitást bizonyított. Shuk Lajos már a novemberi hangverseny dirigálásával is bebizonyította rátermettségét és meggyőzőtt bennünket értékes kvalitásairól. A tegnapi hangverseny eredménye csak növelte a bizalmat és az elismerést ezen nagytehetségű művész iránt. Shuk Lajos érdeme az is, hogy egy nagyon jól megírt „Konzertführer” állott a publikum rendelkezésére, ami által a filharmonikusok kulturális célkitűzéseinek tett értékes szolgálatot.

A Kulturpalota nagyterme ugyszólván teljesen megtelt és a közönség meg-megújuló élénk tetszésnyilvánításai honorálták a filharmonikusok minden dicséretet megérdemlő nemes törekvéseit. Ga.

A szezon második, hatalmas sikert aratott filharmonikus koncertje ismét egy felfelé ivelő állomása lépcsőszakasza a nagymultu egyesület új érájának. Az aradi zenekultura temploma ismét a régi fényben ragyog és a ma esti koncert hatalmas fölénye az idény első koncertjével szemben, csak annak a haladásnak élő szimbóluma, amelyet az új életre kelt kiváló együttes az aradi zeneművészet jövője felé növekvő lelkesedéssel, növekvő ambícióval véghez visz... Az érdem azonban nemcsak Shuk Lajosé, a kitűnő dirigensé, nemcsak a Filharmonikus zenekar minden egyes tagjáé, de nagyon tekintélyes részben Dán Oszkárnéé és a vele együtt buzgón, fáradságot nem ismerőn munkálkodott hölgygárdás, akiknek sikerült az, amire már évek, talán évtizedek óta nem volt Aradon példa: egy estére újra zsúfolásig megtelt a Kulturpalota koncertterme elegáns, előkelő közönséggel és ünnepi fényt felejtethetetlen kultúresemény élményét varázsolták a koncertterem falai közé...

Filléres pontyok megérkeztek!

Kapható: Neuländer fűszerüzletében Andrényi—Dácia között.

Tíz adóhivatal

leépit az állam Aradmegyében

Elbocsájtják a képesítetlen pénzügyi és adóhivatalnokokat — Márciusig befejezik a nagyszabású átcsoportosításokat — Taranu Viktor pénzügyi kerületi vezérfelügyelő érdekes nyilatkozata

Mint ismeretes, az új pénzügyi törvények végrehajtásával kapcsolatban az ország összes pénzügyigazgatóságainál és adóhivatalainál megfelelő kvalifikációval bíró tisztviselőket akarnak alkalmazni és a képzettség nélküli hivatalnokokat és hivatalnoknököket végkielégítéssel elbocsájtják, vagy nyugdíjat állapítanak meg számukra. Ezt a tervet jövő hó 15-ig végre is hajtják és ugyanakkor átszervezik az összes adóhivatalokat is és természetesen az aradmegyei jelenlegi husz adóhivatal sem maradhat meg. Taranu Viktor aradi kerületi vezérfelügyelő ez ügyben néhány nappal ezelőtt a fővárosba utazott, hogy tárgyalásokat folytasson a pénzügyminiszteriummal. Ma délután érkezett vissza és utjának eredményéről következőleg nyilatkozott az Aradi Közlöny munkatársának:

— Az új pénzügyi törvényeknek megfelelően átalakítjuk az aradmegyei adóhivatalokat is és az eddigi husz hivatal helyett csak az alábbi tíz adóhivatal fog működni: Aradon, Aradon-Noum (Ujaradon), Halmágyon, Ineun (Borosjenőn), Nadlacon (Nagylakon), Chisneum (Kisjenőn), Rovinon (Pécskán), Radnán, Sirian (Világoson), Sebisen (Borossebesen). Ezek a helyeken járásbírók és telekkönyvi hivatalok is működnek és az adófizetők kényelmének szempontjából vált szükségessé, hogy az adóhivatalokat a fenti helyeken szervezzük meg.

— A többi tíz adóhivatal természetesen megszűnik. Ezzel kapcsolatban a miniszterium leépit a kvalifikáció nélküli alkalmazottakat, akiket tudvalevőleg még abban az időben vettünk fel, amikor megfelelő képzettségű hivatalnokok nem álltak rendelkezésünkre. Ezek között igen jó munkások is vannak, de a törvénynek megfelelően ezután csaknem kizárólag jogvézettséggel vagy felső kereskedelmi iskolai képesítéssel bíró egyéneket alkalmazunk a pénzügyi szolgálatban.

— Az elbocsátandó alkalmazottakról e hó 20-ig táblázatot készítünk, amelyet a pénzügyigazgatók és a vezérfelügyelők visznek fel a miniszteriumba jóváhagyás végett. Az elbocsátás és az új hivatalnokok felvétele jövő hó 15-ig be fog fejeződni és március 1-én megkezdik működésüket az újonnan kinevezendő hivatalnokok. A leépitendő alkalmazottak megfelelő végkielégítést, vagy nyugdíjat kapnak.

Ezután kérdést intéztünk Taranu vezérfelügyelőhöz aziránt is, hogy az új pénzügyminiszter nem fogja-e megváltoztatni a jelenlegi pénzügyi törvényeket? „Ezt a feleletet kaptuk:

— Minden attól függ, hogy kit neveznek ki pénzügyminiszternek, mert hiszen minden szakembernek más-más nézetei lehetnek az ország pénzügyi vezetéséről és esetleg a saját rendszerét akarja életbeléptetni. (b. l.)

Nagyvárosi mintára redukált új tarifát készít az aradi villanyüzem igazgatósága

Kettős árszabályt dolgoznak ki a kereskedők kirakatai számára. — Új kedvezmények a villanyos háztartást készülőkhöz

Eredménnyel járt a Kereskedelmi Testület intervenciója

Az Aradi Kereskedelmi Testület vezetősége tegnap tartott ülésén nagyjelentőségű határozatot hozott a villanyáram tarifájának problémájával kapcsolatban. Az ülésen ismertették, hogy a testület néhány héttel ezelőtt fátiratot intézett a villanygyárhoz, amelyben — kello indokokkal alátámasztva — a villanyárak leszállítását kérte. Erre az átiratra még mindig nem érkezett meg a válasz és ezért a Kereskedelmi Testület vezetősége elhatározta, hogy újabb átiratban fordul a gyár igazgatóságához. Ebben közlik a villanyművekkel, hogy a jelenlegi körülmények között számukra a villany fogyasztása rendkívül nagy terhet jelent. kiadásainak jelentékeny hányadát képezi és éppen ezért — ha a villanygyár kérelmüket kedvezően nem intézi el —

beszüntetik kirakataik villannyal való világítását.

A Kereskedelmi Testület beadványával kapcsolatban az Aradi Közlöny munkatársa érdeklődött a villanygyár vezetőségénél, ahonnan az alábbi információkat kapta:

— A villanygyár igazgatósága új tarifa elkészítésén dolgozik és ezt az új árszabályt a legrövidebb időn belül életbe kívánja léptetni. Az új tarifa bevezetésével az a célunk, hogy a villanyáram sokkal intenzívebb fogyasztását úgy a kereskedők, mint magánosok számára lehetővé tegyük. Terveink szerint a kereskedelem számára

kettős tarifát dolgozunk ki:

egyed a napnak arra a szakára, amikor a kereskedők a legtöbb áramot fogyasztják, vagyis délután hat órától este tíz óráig. A másik tarifa pedig a fenti periódust kivéve az éjszaka és a nappal minden szakára vonatkozik. Külön, redukált tarifát állapítunk meg a kereskedők kirakatainak világítására.

— Lehetővé kívánja tenni ezenkívül a vil-

lanygyár — a többi nagyvárosok mintájára — hogy a magánosok villannyal főzhessenek, vasalhassanak, vizet melegíthessenek. Ennek érdekében a fürdéshez, főzéshez, vasaláshoz alkalmazható villanykészülékek által fogyaszt-

Újabb komplikációk fenyegetik Aradváros visszahelyezett tanácsát

Gherman Joe dr. bucaresti-i közigazgatási vezérfelügyelő dodonai nyilatkozata az Aradi Közlöny számára. Rehabilitálta a vizsgálat a megvádolt petrisi jegyzőt.

Tíz napon belül eldől a városi tanács ellen lefolyt vizsgálat sorsa

Pár nappal ezelőtt röviden jeleztük, hogy Gherman Joe dr. bucaresti-i közigazgatási vezérfelügyelő, Gh. Dantia dr. aradi ügyvéd testvéröccse hivatali körutia alkalmával Aradra érkezett, ahol Popu M. János dr. megyei prefektushelyettes alispánnal, majd Botioc Elek dr. polgármesterrel tanácskozott. Gherman vezérfelügyelő — mint ismeretes — a megye egyik járásába szállott ki, ahol vizsgálatot folytatott. Ennek befejeztével visszatért Aradra. Az Aradi Közlöny munkatársa rövid beszámolót folytatott a közigazgatási vezérfelügyelővel a prefekturán. A vezérfelügyelő kérdéseinkre a következőket jelentette ki:

— Megbízatosomnak Aradmegyéet illetőleg eleget tettem. Petrisen voltam, mivel a petrisi jegyző ellen feljelentés érkezett a belügyminisztériumba s a helyzet tisztázására engem küldtek ki. Megállapítottam, hogy a feljelentés minden alapot nélkülöz, minek folytán ebben az értelemben be is fejeztem a vizsgálatot.

— Mi a helyzet

a visszahelyezett városi tanács működése ellen lefolytatott ankét ügyében?

— vetettük fel a kérdést Gherman dr. előtt.

— Ebben az ügyben

tíz napon belül mindenesetre nyilatkozom

tott áram számára szintén leszállított tarifát állapítottunk meg. A gyakorlatban a kérdést úgy kívánjuk megoldani, hogy a házi használatban, a fentemlített áramfogyasztás ellenőrzésére, külön órát állítunk fel. Az új tarifa egyik érdekes módosítása lesz az is, hogy a lakások világításánál is bizonyos redukción bízatosítunk, ha a fogyasztás az eddiginél intenzívebbé válik. Így például ha valaki egy bizonyos időn belül például kilowattot fogyaszthat. Az új tarifa tehát rövidesen életbe lép és azt a villanygyár előreláthatólag a kereskedők, a fogyasztókörözönység érdekeinek szem előtt tartásával állítja össze.

— hangzott a válasz. — A jelenlegi helyzet mindössze annyi, hogy

a belügyminisztérium jóváhagyólag vette tudomásul a lefolytatott vizsgálatról készült jelentésem és — természetesen — ennek értelmében intézkedik is...

— Mit jelent ez?

— Tíz napon belül kiderül — zárta le a beszélgetést a közigazgatási vezérfelügyelő. — Addig, a legnagyobb sajnálatomra, ebben az ügyben többet nem közölhetek. Kérem, keressen fel akkor...

Gherman dr. vezérfelügyelő dodonai nyilatkozata tehát váratlanul újabb eseményekre enged következtetni a visszahelyezett városi tanácsal kapcsolatban. Amint ismeretes,

az általa készített vizsgálati jelentés komoly mulasztásokat állapított meg a városi tanács terhére

s ha a belügyminisztérium valóban a vezérfelügyelői jelentés alapján fog eljárni — úgy el lehetünk arra is készülvén, hogy újra válságos korszak következik a városi közigazgatás életében. Mindenesetre tehát meg kell várunk annak a tíz napnak elteltét, amelyen belül Gherman Joe dr. meg fogja fejteni a kérdést.

CENTRAL-MOZGO:

Premier, az utóbbi hetek kimagasló eseménye:

A SARGA PASSZUS.

Világláger. Főszerepekben: Elissa Landi, Lionel Barrymore és Laurence Olivier.

Ezt megelőzi a LOS-ANGELESI OLIMPIÁSRÓL készült felvételek (futó, ugró, dobószámok, boxolás, uszás, evezés stb.)

5, negyed 8 és negyed 10-kor

Premier.

Önagysága ruha nélkül,

pazar ötletű, pikantériával teli filmoperett (németnyelvű változat.) Főszerepekben LILY DAMITA, CHARLES RUGGLES, ROLAND YOUNG, THELMA TODD. A cselekmény Párisban és Valenciában játszódik le. Gyönyörű felvételek, káprázatos elegancia.

SELECT-MOZGO:

Formai hibák tíz aradi közeleti férfi királyi kitüntetéséről

Ma történt meg a kitüntetések ünnepélyes átadása a vármegyei prefekturán — Téves névre kiállított királyi kitüntetések

Napokkal ezelőtt hírül adtuk, hogy Aradváros és Aradmező közeleti férfiak a királyi és tavaszi árvízveszedelem idején tanúsított bátor és áldozatkész magatartásukért a „Hűség és férfiasság” érdemrendjével tüntette ki. Popu M. János dr. alispán csütörtökön délre kérte a kitüntetetteket a megyei prefekturára, hogy az érdemet a királyi dekrétummal együtt átadhassa. Lázár Ágoston dr. megyei prefektus és Botioc Elek dr. polgármester hivatali elfoglaltságuk miatt nem jelentek meg az ünnepélyes aktuson, amelyen a többi kitüntetett férfiak: Muresan János főmérnök, Pap Tihamér folyamammérnökségi vezető-főmérnök, Tripa Mihály városi vízüzemigazgató-főmérnök, Paulescu Miklós ügyvéd, Botis Aurél dr. orvos, Miclea Sever dr. ügyvéd és Radu Cornel dr. gyermekkorházi igazgató-főorvos, báró

Andrényi Lajos kivételével valamennyien megjelentek. Popu dr. alispán rövid beszédet kísértüntetéseket nyújtotta át a királyi dekrétumot és a kitüntetések, amelyet a jelenlevők valamennyien kézbe vettek.

Az uralkodó egyéb szolgálati érdemeikért újabb kitüntetések küldött a megye két főszolgabírájának és az aradi pénzügyigazgatónak. Caba Gyula pénzügyigazgató számára a kabinetiroda a Román Koronarend lovagi keresztjét küldötte meg, míg Moldovan Ion halgarny fősolgabíró és Giurgiu Nicolae magyarnécskai fősolgabíró a „Hűség Szolgálat” érdemrendjével tüntette ki. A kitüntetettek ugyancsak csütörtökön jelentek meg a megyei prefektura meghívására.

Érdekes félreértések folytán a legutóbbi királyi kitüntetések körül bizonyos formai hi-

bák történtek, amelyeknek korrigálásáról most a megyei prefekturának kell hivatali úton gondoskodnia. Mint ismeretes ugyanis,

Caba Gyula pénzügyigazgató már megkapta egyszer a Román Koronarend lovagi keresztjének kitüntetését.

amellyel most újonnan kitüntették. Szokás szerint tehát ugyanennek a rendnek tisztj nagykeresztjét kívánta megküldeni neki a kabinetiroda, amelytől valószínűleg félreértés folytán érkezett meg ma ugyanez a kitüntetés. Az árvíz mentési munkálatok alkalmából kitüntetett férfiak királyi dekrétumai között is több hibásan kiállított okmány szerepel. Így Andrényi Lajos báró helyett a kabinetiroda tévedése folytán Andrényi Károly báró neve szerepel az okmányon. Téves Tripa Mihály vízüzemigazgató-főmérnök kitüntetés okmánya is, amelynyiben Tripa Antal nevére van kiállítva és ugyanilyen, bár kisebb természetű tévedés szerepel Pap Tihamér aradi folyamammérnök kézzel írott főmegében. A szembeszökő tévedésektől függetlenül a kitüntetettek — Andrényi Lajos báró kivételével — királyi dekrétumaikat átvették addig is, míg a kabinetiroda adminisztrációs tévedéseit helyreigazítja.

H I R E K

Valutacsempészek

Arad—Budapest között

Aradról Budapestre utaztam. Fektűnéstkelően sok volt az utas, annak dacára, hogy mostanában drákói szigorral kezelik Romániában a devizakorlátozási rendelkezéseket, amelyek szerint az országból pengő és csekkorona egyáltalán nem, más valuta is csak kevés vihető ki. Szemben velem egy jóképű fiatal hölgy ült, egy jóképű perzsa bundában, mellette egy diágyerek ült, majd egy kővérúr és végül mellettem egy szomorú öreg bácsi, fején tartva viseltes keménykalapot. Minden arcra leolvasható volt a legközelebbi bizonytalanság, amely egy valutavizsgálat jegyében készült náluk szakadni.

A szomszéd fülkéből áthallatszott a kérelhetetlen finác hangja. Utitársaim arcán megjelentek a gondredők. A perzsabundás hölgy törölgetni kezdte nedves szeméit, mikor egyszerre két vámor is megszólalt. Mennyi és milyen valutát visznek Önök?

A hölgy csak sirt, keservesen sirt. Igazán szép volt és így érthető, hogy a vámorok tekintete láthatólag megenyhült, melegen érdeklődni kezdtek, amire a perzsabundás hölgy szepegyve panaszkolta, hogy haldokló édesanyját hagyta otthon. A finácok nem voltak rossz fiúk, vigasztalták a kis hölgyet és ezzel már sikerült a vizsgálat élet letompítani. Utitársaim szinte szemrebbenés nélkül mind kijelentették, hogy minden néz nélkül utaznak.

Alighogy elhagyták a fülkét a finácok és a vonat elérte a magyar határt, látni lehetett utitársaim arcán a megnyugvást. Szinte gratulált mindenki sajátmagának. A kis perzsabundás végleg letörölte könnyeit, kinyitotta retiküljét és a legnagyobb nyugalommal rendezni, simogatni kezdte agyongyötört valutáit.

— Majd bolond lettem volna nekik vallomást tenni — szólt meg — van ám nekem bolgár levám, görög drachmám, török fontom és egy kevéske dollárom is.

Ez az őszinte vallomás percek alatt szolidáris családdá formálta át utitársaimat és egymás után szédtek elő különböző rejtékhelyekről féltett értékeiket, hogy legbelsőbb zsebükből dugják. Én ebben az alkalmi családban idegen voltam. Nekem bevállalni való valutáim nem voltak, nekem nem kellett izgulnom. Sem a vámvizsgálat előtt, sem — sajnos — utána... (r.)

— **IDÓPROGNÓZIS:** Hideg idő, északkeleti légáramlás és főleg délen esetleg még havazások várhatók.

— Dr. Lázár Ágoston megyei prefektus csütörtökön Vajdahunyadra utazott, ahol hátralévő szabadságos napjait tölti. Távollétében Popu M. János dr. alispán vette át a prefektúra hivatali ügyeinek irányítását.

— A mai napot letelt az aradvármegyei tanács megalakítását követő felebbezési határidő. A vármegyei prefektúra hivatalos megállapítása szerint a megyei tanács megalakulása ellen egyetlen felebbezés sem érkezett, tehát az új tanács végérvényesen megmarad Aradmegye élén. Popu M. János dr. prefektushelyettes alispán a megyei tanács állandó választmányát hétfőre hívta össze, hogy tovább folytassák azt a munkát, amit a megyei interimár-bizottság abbahagyott.

— **AMERIKA A FEGYVERKIVITEL LETILTÁSÁRA KÉSZÜL.** New-Yorkból jelentik: Roosevelt elhatározta, hogy csatlakozik Hoovernek ahhoz a tervéhez, hogy szükség esetén a fegyverkiviteléltiltják, mert csak így látják biztosítottnak a háborús készülődések megakadályozását.

— **Sipőcz Jenő balesete.** Budapestről jelentik: Sipőcz Jenő polgármestert könnyebb szerencsétlenség érte. Az elmúlt éjszaka ugyanis, amikor hazafelé tartott, a Ráday-utcában, a sikos járdán elcsuszott és a felső karját eltörte. Gyógyulása előreláthatólag két hetet vesz igénybe.

— **Folytatódna a spanyolországi zavargások.** Madridból jelentik: Szerdán este ismét súlyos zavargások törtek ki egy Valencia melletti faluban. A lázadók megtámadták a rendfenntartó hatóságokat és három rendőrt megöltek. A zavargók közül számosan súlyosan megsebesültek. Valenciában a tüntetők agyonszúrtak egy rendőrt. Sevillában viszont a szindikalisták sortűzet intéztek egy vilamos ellen, amely sztrákolókat szállított.

— **Nász a Rothschild—Hötzendorfi családban.** Bécsből jelentik: Hötzendorfi Conrad feleségének első házasságából való fia, báró Reininghaus Kurt, e hét elején nőül vett egy Springer-Rothschild baroneszt. Az egyik tanu báró Rothschild Alfonz volt, a véglegény részéről két Reininghaus-báró.

— **Halálbamenekült az igazságszolgáltatás elől.** Szerdán délelőtt jelentették az aradmegyei Livada község csendőrségének, hogy Holtzer Florián községbeli lakos házában padlásán felakasztotta magát. Az öngyilkosságot a hozzátartozók fedezték fel, akiknek feltűnt, hogy Holtzer nem jelentkezik az ebédnél. Azonnal keresésére indultak és a szerencsétlen végű embert a padlás egyik gerendájára felakasztva találták meg, segíteni azonban már nem lehetett rajta, mert ekkor már halott volt. Megállapítást nyert, hogy végzetes tettét egy bírósági ítélettel való félelmében követte el. A 66 éves férfi ugyanis az elmúlt év decemberében erkölcstelen merényletet követett el Toma Anna 13 éves leánya ellen és ebben az ügyben a napokban kellett volna az ítéletnek elhangzania.

Újra: tengeralattjárón az északi

Polusig!

Miamiból táviratozzák: Sir Wilkins új tengeralattjáró expedíciót készít elő az északi sarkvidékre. A sarkkutató kijelentése szerint már építik is a különleges konstrukciójú hajót, mely előreláthatólag már áprilisban készen lesz. Az expedíció Norvégiából indul ki, ahol Wilkins találkozik Lincoln Elsworth-tal, a sarkkutatók ismert támogatójával és Balchen norvég repülővel, aki új expedíciójára elkiséri.

— **Meghalt Platthy dr. volt magyar képviselő.** Budapestről jelentik: Platthy György volt országgyűlési képviselő, ma délután fél 3 órakor a Margitszigeti szanatóriumban meghalt. Platthy dr.-t a kommün idején halálra ítélték, de Romanellinek sikerült megmentenie. 1913-ban függetlenségéért, 1920-ban pedig egységspárti programmal választották meg Dunavecse képviselőjévé. Kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Úde lesz a bőre, ha fürdőjébe Velosa pezsgő fenyőtablettát tesz.**

Orvosi kozmetikai intézet

Arad, Str. Românului (Zrinyi-ucca) 14.

Szörtelenítés, szemoleseltávolítás,
Arcapolás (olcsó bérletben is)
Esti kikészítés.

Külön tisztviselői árak. 4235

— **Öngyilkosság a nyílt uccán.** Budapestről jelentik: Ma reggel a Győri-úton egy fiatalember, szájának irányítva revolverét öngyilkosságot követett el és meghalt. A rendőrség megállapítása szerint, az öngyilkos Püspöki Imre, 21 éves szigorló közigazdással azonos, aki betegsége és nyomora miatt követte el tettét.

— **Arv- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz** azáltal, hogy a beltartalmat kíméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a Ferenc József viz számos félfoldali hűdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. — A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Rosszul sikerült tréfa.** Egy tréfából kifolyólag került ma az aradi törvényszék elé Nicoroiu Péter és Faur János fazekarsándi lakos. Az elmúlt évben történt, hogy egy lakodalmon vettek részt és hazafelé tartva, tréfából kiraboltak két cigányt, akik szintén lakodalomban voltak. Nicoroiu Péter a két cigány, — Cioroiu Pavel és Cioroiu József — elé ugrott „Pénzt, vagy életet!” kiáltással. — A megdöbbenő cigányok közül Cioroiu Pavel 160 lejt nyújtott át a támadónak, majd pedig társával együtt futásnak eredt. Később aztán üldözőik utólérték őket, a pénzt visszaadták és kijelentették, hogy csak tréfáról volt szó. A szaladás közben azonban Cioroiu Pavel hegedűje eltört. A törvényszék figyelembe véve, hogy a vádlottakat rossz szándék nem vezérelte, mindkettőjüket felmentette.

— **Örükt illiomtipró garázdálkodása Aradmegyében.** Érdekes illiomtiprási per került ma tárgyalásra az aradi törvényszék második szekciója előtt. A vádlott Fekete Lajos fekete gyarmati lakos volt, aki az elmúlt évben erőszakot követett el egy falubeli nyolc éves kisleány ellen. Az ügyben már egyszer tartottak tárgyalást és ekkor a törvényszék elrendelte, hogy Fekete Lajos jelentkezze elmeállapotának megvizsgálása végett Ionescu dr. törvényszéki orvos előtt. A vádlott azonban nem jelent meg a törvényszéki orvosnál, úgy, hogy a törvényszéki orvos csak ma vizsgálhatta meg és csak szóbeli jelentésben számolhatott be a bíróságnak Fekete Lajos elmeállapotáról. A törvényszéki orvos elmondta, hogy egy Hersch Andor dr. ellenőrző orvosszakértőnek, mint neki az a megállapítása, hogy a vádlott nem épeleméji. Tekintettel arra, hogy az ügyész a jelentés írásbeli beterjesztéséhez ragaszkodott a tárgyalást a törvényszék elhalasztotta.

— **Hölgyeim és uraim...** itt nagy zavarok vannak, Önök mindent elfelejtene. Elolvassák egyszer, elolvassák kétszer és a legfontosabbat még sem jegyzik meg maguknak... Bezzeg azt tudják, hogy a bridge-ben jobbra az asztal elejébe, balra az asztal gyengéjébe. Pedig itt fontosabb dolgokról van szó. Most egy kis figyelmet kérünk hölgy... és ur... most kivételesen még egyszer, de utoljára elmondjuk Önöknek a szükséges tudnivalókat. Tehát a hál, már t. i. az AKE jelmezhalja szombaton, holnap lesz a Fehér Kereszt-ben. Most pedig tessék szóról-szóra betanulni: a tolongás elkerülése végett szombaton d. u. jegyelvételi pénztárt tartunk a Fehér Kereszt-ben. Bejárat: jelmezseknek Corso-mozi, estélyi ruhásoknak Fehér Kereszt oldal. Azok, akik a Fehér Keresztben öltözködnek jelmezbe, a jegyüket okvetlenül váltsák meg öltözködés előtt. Kérjük, hogy a meghívót mindenki hozza magával. Most pedig Hölgyeim és Uraim: bucsuzik az AKE-bál sajtóbizottsága. Vizontlátásra az AKE-bálon.

— **„Hálószoba-per” az aradi törvényszék előtt.** Az aradi törvényszék második szekciója ma tárgyalta folytatólagosan azt a keresetet, amelyben özvegy Korocsay Dezsőné sikasztással vádozta Horváth Antalt és feleségét, Szikora Margitot. A kereset szerint a házaspár tízezer lejt vett fel tőle kölcsönként és a kölcsön biztosítékaként hálószobáját kötötte le. Lejáratkor azonban a kölcsön vett összeget nem fizették vissza és, mikor Korocsayné megbizottját a hálószoba elvitele végett elküldte hozzájuk, a berendezést nem akarták kiszolgáltatni. A bíróság megállapította, hogy sikkasztásról nincs szó, tekintettel arra, hogy a hálószobát a házaspár nem adta el. Megállapította a törvényszék azt is, hogy a száz százalékos kamatok fizetésével Horváth Antal tartozása nagy részét kiegyenlítette és így már csak jelentéktelen összeggel tartozik. A törvényszék mind a két vádlottat felmentette.

Ügyeljen a dátumra:

MENZA-bál

Január 21.

— **Betörést rendezett, hogy megmeneküljön a monopol-bírságtól.** Csütörtökön délelőtt megjelent a csendőrségen Horváth Imre Olari községbeli lakos és feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik házában raktárából 247 kilogramm dohányt loptak el. A csendőrség részéről bizottság szállott ki a helyszínre és az eddigi megállapítások szerint minden körülmény amellezt szól, hogy a betörés kitalált mese. Horváth Imrének ugyanis még az elmúlt évből egy 15.000 lejes monopol-bírsága van és a betörést csak azért inscenálta, hogy idejelmését ne kelljen a Monopol hivatalnak beszolgáltatni, amely az idej terimés után járó összegből akarta a 15.000 lejes bírságot levonni. Az ügyben megindult a vizsgálat.

— **Most jelent meg az Erdélyi Futár legújabb száma.** Az Erdélyiszerte nagy közkeveltségnek örvendő riportlap — mint rendszeren — ez alkalommal is rendkívül érdekes, színes és mindenkit érdeklő cikkeket tartalmaz.

Devizakönnyítéseket tervez Csehszlovákia és Ausztria

Enyhül a légkör a nyugati államok pénzügyi politikájában.

Prágából jelentik: illetékes körök a legközelebbi formában foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy

a jelenleg érvényben levő devizaengedélyezési eljárást megszüntessék.

Ez a nagyfontosságú terv a Nemzeti Banktól indult ki és ezt a minisztertanács egy része, valamint a nagyipar is támogatja. Ennek az akciónak első, látható sikere abban nyilvánult meg, hogy elvetették azt a javaslatot, hogy a deviza-bizottságot újabb tagokkal bővítsék ki. Az akció másik sikere

az osztrák-csehszlovák kereskedelmi tárgyalásokkal kapcsolatban történt.

Csehszlovák részről ugyanis olyértelmű javaslat hangzott el, hogy a két ország között kölcsönösen szüntessék meg a devizaengedélyezési eljárást. Elterjedt hírek szerint

Csehszlovákia hajlandó a devizaengedélyezési eljárásokkal szemben megszüntetni, amelyekben a pénzügyi forgalom szabad és semmiféle korlátozásnak nincs alávetve.

Abban az esetben, ha ez megtörténik, sor kerülne a többi államokra is, ahol a devizaforgalmat szintén mesterségesen bénítják meg. Ezekben az államokban a devizaengedélyezési eljárást clearing-szerződéssel pótolnák.

Ausztriában a devizaforgalom felszabadítása terén ugyancsak döntő fontosságú intézkedések állnak közvetlen megoldás előtt.

Az új nemzetközi kölcsön folytán ugyanis a devizakészlet lényegesen gyarapodott

és ezért az osztrák Nemzeti Bank messzemenő könnyítéseket tervez. Elsősorban is az általános deviza-amneszia kihirdetésére kerül sor, azután pedig a magán clearingben szabad lesz a devizák és valuták vásárlása, valamint eladása. Egy másik fontos intézkedés a külföldi követelések szabad tétele, a deviza-tilalom enyhítése és később teljes felfüggesztése lesz.

Tűzharc Berlin uccáin. Berlinből jelentik: Véres tűzharc játszódott le a csütörtökre virradó éjszaka a német fővárosban. A kommunisták ugyanis nagygyűlést tartottak, amely után kezdetét vették a felvonulások. Amikor az egyik tüntető menet a Köslinerstrassen haladt, hirtelen egy autó fordult be az egyik mellékutcából és a benne ülő négy férfi tüzelni kezdett a tömegre, amelynek kövekeztében három tüntető súlyosan megsebesült. A rendőrség azonnal lezárta a környező utcákat, az autónak azonban nyoma veszett. A felizzított tömeg ekkor meg akarta támadni a közelben levő nemzeti szociálista pártelhelyiséget, úgy, hogy a rendőröknek gummibotokkal kellett rendet teremteni.

A kilencéves leszurta a hétévest. Budapestről jelentik: Ma délelőtt a főkapitányság bünyügyi osztályára érdekes akta érkezett két kisfiú szurkálásáról. A Szondy-uccai elemi iskola egyik kilencéves diákja tegnap délután a Szondy-ucca és az Eötvös-ucca sarkán összeverekedett hétéves barátjával. Verékedés közben a kilencéves elővette zsebkését és megszurta a hétévest, aki összeesett. A mentők a Szent István-kórházba vitték, ahol megállapították, hogy jobb felső lábcsáráján érte szurás. A gyerekek szurkálásának aktája a rendőri kihallgatások után a gyermekbíróóság elé kerül.

URANIA

MA, pénteken d. u. 3 órakor

Mikor leszel az enyém!

Vigoperett. Egerth Márta, Georg Alexander

ESTE 5, 8 és 10 órakor.

Nagy premier: A halál pók

Edgar Wallace híres regénye film. Titokzatos filmatrakció. Lois Moran, Edmund Lowe, El Brendel.

Tűzvesz elleni intézkedések a francia hajókon. Párisból jelentik: A szenátus és képviselőház tengerészeti bizottságának együttes ülésén Meyer kereskedelmi miniszter ismerette azokat a tűzjelző rendszabályokat, amelyek most a francia hajókon bevezetnek. Minden hajót, amelynek fedélzetén több mint 50 utas van, indulás előtt tüzköztisztnek kell megvizsgálnia. Ha a hajón 250 utas van, a személyzet tagjaiból tüzoltóságot kell szervezni. A hajók berendezésénél első helyen a fa alkalmazása. A faburkolatokat aszbeszttel kell szigetelni, a szövethorításokat és szőnyegeteket pedig vegyi eljárással behelyező anyagokká kell átalakítani.

Halálbüntetést kért Pipás Pistákra a szegedi ügyész

A rémtettek nagyszabású vádbeszéde — „Sátáni tervek” —
Az „ördögi asszony”

Pénteken délre várható az ítélet

Szegedről jelentik: Pipás Pista és társainak rémregénybe illő bűnügyében ma ugyancsak nagy érdeklődés mellett a vád- és védbeszédek elmondására került a sor. Mielőtt dr. Szarvas János vádbeszédebe belekezdett volna, hirtelen a bíróság elé ugrott Horváth Bede István, a gyilkossággal vádolt földműves és a következőket mondotta:

— Méltóságos elnök ur! Az irányban szeretnék panaszt tenni, hogy tegnap sem ebédet, sem pedig vacsorát nem kaptam a fogházban!

Miután az elnök rendreutasítja és közli vele, hogy ezek az étkezési panaszok nem tartoznak a bíróság elé, Horváth visszaül a vádlottak padjára és kezdetét vette Szarvas János dr. vádbeszéde.

— Rémregényben olvashat az ember csak ilyen rémséges történeteket, amilyeneket itt végighallgatott. Ha regényben olvasnánk, el sem hinnénk. Hihetetlenül hangzik, hogy

férjeket, családapákat, gyermekeik segítségével, feleségeik felbujtására, pokoli kínzásokkal öljenek meg.

Hihetetlen, hogy amikor a megkínzott férfiak haláluk előtt segítségért kiáltoznak, akkor sem a feleségek, sem a gyermekek a fülük botját sem mozdítják. Csak fantáziában élhet ilyen rémhistoria.

A vádlottak mindegyike előre megfontolt szándékkal követte el a szörnyű bűncselekményeket

és ezt mindegyik be is ismerte, kivéve Dobáknét, aki azzal védekezik, hogy őt Pipás Pista beszélt rá és ő nem egyezett bele férjének a meggyilkolásába, csak passzív résztvevő volt.

„Sátáni cinizmus”

— Megborzadva láttuk a gyilkosság gondolatának kifejlődését akkor, amikor Dobákné és Börsökné panaszkodni kezdtek férjükre Pipás Pistának és még inkább megborzadva láttuk a gyilkosság gondolatának megvalósítását. Kiszélték azt

a sátáni tervet,

hogy a mitssem sejtő férfiak nyakára hurkoljanak és felhúzzák őket a szoba gerendájára.

— Megdöbben az embert, — mondja többek között —

az a határtalan cinizmus,

amellyel Pipás Viktor ezt a bűncselekményt elkövette. Elmegy a Dobák házába, ott találja az áldozatnak szánt Dobák három kisgyermekét és közli velük:

„Apátokat fel fogjuk akasztani. Itt vagyunk mi, a hóhérai. Apátokat meg fogjuk

— Felhívás az aradmegyei vadászokhoz. Az országos vadászati főfelügyelőségtől az aradmegyei prefekturára érkezett 2750. számú rendelet szerint a vadászengedélyek érvényét 1933. április hó 1-ig hosszabbították meg. Az aradmegyei prefektúra illetékes hivatala felhívja az érdekelt vadászjegy-tulajdonosokat, hogy január hó 16-ig feltétlenül jelentkezzenek, hogy az évi takács egyengetvését, 199 lej 50 banit lefizessék, mert ellenkező esetben nem vezetik rá jegyeikre a meghosszabbítást.

Nincs devizagondja!! ha külföldi folyóirat-előfizetését

Sándor Ferenc könyvtáza intézi. 236

— Az aradi postafőnökség ezúton hívja fel a rádió-előfizetőket, hogy a január elsején esedékes új előfizetési díjaikat fizessék be a postafőnökség rádió-osztályánál. Az előfizetési díj ugyanannyi, mint az elmúlt évben volt. Az előfizetés megújításánál a rádió-osztály kevesebbet nem fogadhat el, mint a felévi bérleti díjat, miután a bucsuresti központ szigorú utasításokat küldött erre vonatkozólag.

— Legkellemesebb, legideálisabb, legényhőbb halált a Solvo pirula. **Fax** doboz 20 lej. Földes-gyógyszertár.

ölni”. Ezzel leül és ez az ördögi asszony a gyermekeknek citerázni kezd, majd a legnagyobb hidegvérrel megöli hazaérkező apjukat.

— Még a haláltusáját vivja talán a szerencsétlen áldozat a gerendán, amikor már gyorsan kiforgatja zsebeiből elosztja társai között, amit az áldozat zsebében talál s azután kiviszi a kamrába a halottat és ott újból felakasztja.

Azután, mint akik munkájukat jól végezték, visszamennek a szobába, a gyermekek jelenlétében, akiknek apjukat kivégezték.

iddogálni kezdenek és talán még dalolgatnak is...

— Ki olvasott rémregényben ilyet? Minden képzelgetet felülmúló gaszág ez.

Olyan ördögi cselekmény, amely a legszigorubb megtorlást követeli.

Halált kértek a bérnyilkosok fejére

A bizonyítékokat sorolja fel ezután az ügyész, amellyel az előne megfontoltságot bizonyítja, majd azt mondja, hogy nem igaz a vádlottaknak az a védekezése, hogy a megölt férfiak vad, brutális emberek lettek volna. De ha valóban gonoszok voltak is, akkor sem lehettek olyan gonoszok, mint a feleségeik, akik a legborzasztóbb bűnre vállalkoztak. Büntetést kizáró ok egyiknél sem forog fenn, az orvosszakértők véleménye szerint valamennyi épelméjű.

— A védelem felvetette azt a gondolatot, vajon élő embert akasztottak-e fel. Hát élőt is akasztottak, holtat is.

— Próbálkozott a védelem a szexuális vonatkozások fejtegetésével is. Az orvosszakértők határozott elutasítással feleltek. Megállapították, hogy

Pipás Pista egyáltalán nem beteges hajlamokból gyilkolt.

azért, mert férfiruhában járt és pipázott. A vádlott nagyon emberi érveléssel magyarázta meg, miért járt férfiruhában. Azért, mert erős, tagbaszakadt asszony volt, birta a munkát és a férfi munkájáért nagyobb bért fizettek, mint az asszony munkájáért. Szexuális gerjedelmét előcibálni és a bűncselekménnyel összefüggésbe hozni, hiábavaló fáradság.

A vádlottak *megrendülve, sirva hallgatták az ügyész ostorcsapásként hulló szavait*, amelyekben

bérnyilkossággal vádolja őket.

Az ügyész beszéde után,

amelyben halálos ítéletet kért Pipás Pista és tettestársaira.

kezdetüket vették a védbeszédek. *Ítéletkihirdetést délutánra vártak, az elnök azonban enunciatla, hogy a bíróság előreláthatólag csak holnap délben hirdeti ítéletet.*

Meg kell jegyezni a Koprol hashajtó nevét.

— A Menza- és Wizo-bál vezetősége ezúton közli a közönséggel, hogy a folyó hó 21-én az erre a célra átalakított és dekorált „Városi kávéház” földszinti és emeleti helyiségeiben megtartandó jelmezes és álarcos bálba a személyekre szóló meghívók szétküldettek. Felkérjük a közönséget a meghívók megőrzésére, mivel azok a bálterembe való belépéskor folmutatandók.

— Az Aradi Nyugdíjasok Közös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye. Közöljük, hogy január 14-én, azaz szombaton — a tárgyszorozat terjedelmére való tekintettel — kivételesen délután 4 órai kezdettel egyesületünk hivatalos helyiségében: Piata Avram Iancu (volt Szabadságtér 18. szám) választmányi ülést tartunk, melyre a választmányi tagok teljes számban való pontos megjelenését kérjük. Elnökség.

— Dr. Lakatos szanatóriuma. Baden bei Wien, a téli időnyben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt áron ad teljes ellátást, betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényező. — külön szívostály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt. — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Velcsov Géza dr. alpolgármester visszautasítja a városi segélyakció ellen elhangzott vádakat

2500 aradi családot élelmez a város vezetősége -- Mese a rothadt burgonyáról

Általános feltűnést keltettek Aradváros közvéleményében azok a támadások, amelyek a Magánalkalmazottak Egyesületének munkanélküli gyűlésén hangzottak el a munkanélküli segélyakció ellen. A történet felszólalások ölyértelmű megállapításokat tettek, hogy *romlott burgonyát adnak az élelmiszersegélyakció keretei között*, a fejadagok rendkívül kicsinyek és a város nem fordítja munkanélküli-segély címen befolyó jövedelmeit a munkanélküliek tényleges segélyezésére.

A napisajtóban megjelent beszámolók nyomán Aradváros vezetősége is tudomást szerzett az elhangzott támadásokról, amelyekkel kapcsolatosan Velcsov Géza dr. alpolgármester kérdéseinkre az alábbi nyilatkozatot tette:

— Méltatlan és minden tárgyilagosságot nélkülöző kirohanások történtek a városi munkanélküli segélyakció ellen — jelentette ki Velcsov Géza dr. alpolgármester — amelyeknek állításait könnyű megcáfolni. A segélyakció jelenleg 2500 aradi munkanélküli családot segít élelemmel, tehát jóval több mint ötezer embert tart el hétről-hétre. Ennek a nagyszámu tömegnek ellátása szerény anyagi viszonyainknál fogva feltétlenül kizárja azt, hogy minden egyéni izlést kielégíthessünk, de bárki meggyőződhet róla, hogy rendes fejadagokat kap minden élelmiszer-segélyre szoruló munkanélküli. Bizonyos, hogy kezdetben voltak nehézségeink.

— A rothadt burgonyákra vonatkozólag nyugodt lélekkel jelentem ki, hogy *légből kapott mese az egész*. Ennek bizonyítására azt hiszem nem kell egyebet mondanom, minthogy négy munkanélküli egyebet sem csinál nanhosszanta, mint a sérült burgonyákat választja ki a tüzoltólaktanyabeli raktárban. Aki kezelt valaha nagyobb termény-mennyiséget, tudhatja, hogy a raktárban romlásnak indul a sérült áru, de hogy romlott élelmiszert adnánk a nélkülözőknek, abból egy szó sem igaz.

FILM KÖZLÖNY

A sárga passzus

Film-dráma bemutatója a Central-moziban

1913. Oroszország... Egy eldurvult kis falu csendjét vártató paripák zaja veri fel... A kormányzó falragaszokon adja tudtára a zsidó negyed lakosságának, hogy a mai naptól kezdve zsidó polgár nem kaphat utlevelet. Egész Európa földje remeg az osztrák hadüzenet lehetőségétől, amely beláthatatlan vérzivatart zúdít a nemzetekre. Manja, a csendes határszéli falucska zsidó tanítónője, utóljára szeretné látni haldokló apját, aki a cári börtönök mélyén synylódik. A szép szőke zsidóleány nem kaphat utlevelet, azonban — kiváltja sárga passzusát, amely feljogosítja arra, hogy bárhová utazhat. Manja gyermeki szeretete győzedelmeskedik és kiváltja a sárga passzust, amely további életében gonosz szellemévé, üldözőjévé válik...

A női főszerep rendkívül hálás és olyan tehetséges, dekoratív szépségű művésznő kezében, mint Elissa Landi, csak nyerhet érdekességében. A film-dráma kimagasló alakítása Lyonel Barrymore-é. Amerika legnagyobb karakterszínészé-é, akinek markáns egyéni művészete szinte történelmi alakká emeli a kormányzó figuráját. Laurence Olivier szimpatikus, elegáns színész, aki az újságíró szerepében mutatkozik be ezuttal a közönségnek. Racul Walsh rendezése nagy-koncepciójú, valóban nem mindennapi. A film Michael Morton „The Yellow Ticket” című drámájából készült.

— Ami az anyagi alapjainkról és jövedelminkről elhangzott megjegyzéseket illeti — fejezte be nyilatkozatát Velcsov dr. alpolgármester — bárki megállapíthatja, hogy az elmúlt évben a városi mozikból 275.000 lej folyt be, amelyből 78.000 lejt juttattak a munkanélküli segélyakció céljaira. Valótlan tehát az az állítás, amely havi 25—30.000 lejes jövedelemről beszél, mert vagy fogalma sincsen a helyzetről, vagy tudatosan ferdit. A városi munkanélküli segélyakció vezetősége, mint eddig, a jövőben is azon lesz, hogy teljes jóindulatával, anyagi képességeivel enyhíthesse a nélkülözők bajait: működésünkről bárki bármikor meggyőződhetik, ha eljön hozzánk és résztvesz munkánkban.

Jóváhagyta a miniszter Deutsch Aladár többmilliós adó-eltitkolási büntetését

Az Aradi Közlöny számolt be elsőnek arról, hogy az aradi pénzügyigazgatóság adóeltitkolás miatt vizsgálatot indított Deutsch Aladár volt aradi, Deák Ferenc-uccai nagykereskedő, részletüzleti-cég tulajdonosa ellen, akit egyik alkalmazottja jelentett fel. A pénzügyigazgatóság megállapította, hogy Deutsch Aladár által bejelentett üzleti forgalmi adatok nem felelnek meg a tényleges helyzetnek és körülbelül három millió lej pénzbüntetés kiszabását javasolta a pénzügyminiszteriumnak.

A Bucurestiből csütörtök délután visszaérkezett Taranu Victor aradi vezérfelügyelő kijelentette előttiünk, hogy a felvett hivatalos jegyzőkönyv alapján Deutsch Aladárt 2,831.000 (kétfélmilliónyolcszázharmincegyezer) leire büntette a pénzügyminiszter. Arra a kérdésre, vajjon a megbüntetett nagykereskedő ellen Nagyváradon is indítanak-e eljárást, azt a választ kaptuk, hogy ez nem fog megtörténni. A nagyösszegű büntetés jogerős és Deutschnak ki is kell fizetnie.

SPORT KÖZLÖNY

Lengyelországba kapott meghívást a váradai Crisana több mérkőzés lejátszására

Még nem határozott az egyesület a tura ügyében

Nagyváradról jelentik: Csak néhány napja érkezett meg a váradai Crisana futballcsapata a jól sikerült osztrák és német turájáról s már is egy újabb tura van kilátásba. Az elért eredmények és a csapat által mutatott kitünő játék a szakkörök figyelmét a váradai csapat felé irányította. Ennek tudható be, hogy a napokban több elsőosztályú lengyel klub kereste meg levélben a váradai klubot több mérkőzés lejátszása érdekében. A lengyelek ajánlata szerint a turamérkőzéseket a tavaszi bajnokság megkezdése előtt abszolválná a Crisana. Ez az ajánlat kedvező a váradai klubnak és valószínűleg létre fog jönni a tura.

A nemzeti bajnokság váradai részvevői — mint köztudomású — jó hírnévre tettek szert a külföld előtt is, úgy eredményeivel mint mutatott játékaival, s így egyáltalán nem lehet csodálni, ha egyre-másra kapiják a meghívásokat Európa

különböző nemzeteitől vendégszereplésre.

Az aradi nagyegyesületek tanulhatnak a váradaktól turát lekötni és menedzselni. Szeretnénk már arról is beszámolni, hogy aradi csapat játszott külföldön. Sajnos, mi csak azt halljuk, hogy egyiknek is, a másiknak is van lekötött mérkőzése Franciaországban, Svájcban, meg Olaszországban, de a végén a terv elalszik, mert a tura lekötése csak egy, esetleg két mérkőzésről szól, s így természetesen nem fizetődik ki az aradi egyesületeknek külföldre menni. A multakon okulva, remélni merjük, hogy az aradi egyesületeknek is sikerülni fog egy olyan turát lekötni, amelyre érdemes lesz elmenni.

A lengyelek meghívásának kérdésében ezideig még nem határozott a váradai egyesület vezetősége, de az előjelekből ítélve, minden valószínűség a tura lebonyolítása mellett szól.

A finn szövetség kéri Nurmi ügyének újrafelvételét

Nurmi ismét amatőr lesz?

Párisból jelentik, hogy a világhírű finn csodafutó Nurminak profivá nyilvánítását a finn szövetség már régen megtánta. Ezt abból lehet következtetni, mert a napokban egy igen érdekes, többszer aláírással ellátott kérvény érkezett Helsínikiből a Nemzetközi Atletikai Szövetség elnökéhez. Averi Brundagehoz, kitől a finn sportkörök Nurmi ügyének revízióját, illetve visszaamatörizálását kérték. A Nemzetközi Atletikai Szövetség elnöke az újságíróknak kijelentette, hogy a szövetség nem fog kitérni a „Nurmi-ügy” újrafelvétele elől és reméli, hogy a finn futógép még meg fog jelenni az amatőr sportversenyeken.

O MAGYAR JÉGHOCKEY-GYŐZELEM AZ OLASZOK FELETT. Budapestről jelentik: A budapesti Korcsolyázó Egylet és a Budapesti tartózkodó olasz jég-hockey-csapat, ma este mérkőzött meg óriási érdeklődés mellett. A versenyt a magyarok nyerték meg 6:0 arányban. Az olasz csapat pénteken délelőtt utazik el a magyar fővárosból.

O Uj centert vesz a Hungária. A Hungária egyik vezetőségi tagjának nyilatkozata szerint a sérült Kalmárt felépülése után pihentetni akarják. A megüresedett középfedezeti posztot ujonnan szerződötett csatárral fogják pótolni. A játékos nevét az egyesület vezetősége még titokban tartja.

A PLASz turájára tizenöt játékost jelölt a szövetségi kapitány

Budapestről jelentik: Máriaassy Lajos dr. magyar szövetségi kapitány ma keretet állított össze a PLASz nagyszabású turájára, amelyre 15 játékost visznek. A négy országban kereszttül vezető tura január 15-én kezdődik a középnyelmekek elleni mérkőzéssel és február 5-én fejeződik be a délnémet válogatott összecsapással.

Máriaassy Lajos dr. szövetségi kapitány a következő 15 játékost jelölte a turára: Kapusok: Háda és Szabó. Hátvédek: Szemere, Korányi és Biró. Fedezetek: Barátki, Sárosi, Lázár, Moóré. Csatárok: Markos, Cseli II., Teleki, Toldy, Turay és Tirkos. Nem valószínű Toldy részvétele, akinek a szabadságszerzés kétséges. Az esetben, ha Toldy nem tudna menni, úgy az Ujpest tehetséges csatára, Déri megy el helyette.

O Kecskemétre költözik az idősebb Szaniszló. Budapestről jelentik, hogy Szaniszló I., a nemrégiben feloszlott országos amatőr-bajnokcsapat Bohn SC volt tagja, Kecskemétre költözik, ahol a KAC színeiben fog továbbra is a futballnak hódolni.

O A Rapid angliai turája. A bécsi csapat 21-ikén Glasgowban játszik, de már 25-ikére és 26-ikára is van meccse, — csak még azt nem tudja, hogy kivel. Erről még nem kapott értesítést.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Bizottság a cseh és osztrák piac meghódítására a romániai állatexport részére

Megdöbentő adatok az export csökkenéséről — A magyar kormány megnyitja az utat néhány arad- és temesmegyei járás részére

Általános feltűnést váltott ki az érdekeltek körében az *Aradi Közlönynek* az a hiradása, amely szerint *Csehszlovákia elzárta határait a román élőállat előtt* és ezzel lehetetlenné tette az itteni élőállatok csehszlovákiai piacra való elhelyezését, ugyanakkor pedig *bezárta az egyetlen kaput, amelyen át élőállatokat Olaszországba szállíthatunk*. A cseh kormány intézkedése tehát a lehető legsúlyosabb helyzetet teremtette az itteni állatexport számára és úgy látszik ez késztette arra a kormányt, hogy most szembe nézzen mindazzal, ami az állatexport körül történik és erélyes lépésre határozta el magát, hogy *állatexportunk rendszeres kiépítését kezdje meg*.

A kormány ugyanis még lemondása előtt elhatározta, hogy

speciális, miniszterközi bizottságot létesít, amely a közlekedésügyi és közmunkaügyi miniszterium mellett fog működni és amely az állatexport megszervezését látja el.

Az érdekeltek körök nemrégiben felhívták a kormány figyelmét arra, hogy az állatexport, amelynek értéke régebben az összes exportált áruk 15—20 százalékát tette ki, *megdöbentő módon visszaesett*. Rávilágítottak arra, hogy amikor Romániának 6 és félmilliónyi szarvasmarhája, 24 millió juha és közel 13 millió sertése van, ebből a hatalmas mennyiségből

1932-ben mindössze 20 ezer darab szarvasmarhát és néhány ezer darab juhot és sertést exportáltak.

A megdöbentő adatok hatása alatt a kormány elhatározta, hogy bizottságot létesít, amelynek főfeladata a szállítási tarifák felülvizsgálása és általában az állatexport megszervezése, az akadályok elhárítása, a csehszlovák és osztrák piac meghódítása, valamint aktivitásunknak a Keletre való kiterjesztése lesz.

A bizottság tagjai sorába a következőket nevezik ki: A kikötők és vízi-utak autonóm pénztárának vezérigazgatója, a CFR. vezér-

igazgatója vagy helyettes vezérigazgatója, a zootechnikai szolgálat igazgatója, a külkereskedelmi intézet igazgatója, a kereskedelemügyi miniszterium egy delegátusa, a pénzügyminiszterium egyik delegátusa, aki egyúttal a kontingentálási bizottságnak is tagja, az állatexport szindikátusok uniójának kiküldöttje, egy állattenyésztő szakértő és egy szállítási szakértő. A bizottság tagjait miniszteri határozattal a közlekedésügyi miniszter nevezi ki. A tervek szerint a bizottság a közlekedésügyi miniszter elnöke alatt működik és legalább hetenkint egyszer ül össze. A bizottság határozatait a miniszterium útján juttatják el az érdekeltekhez. A folyó ügyek elintézésére a bizottság egy három tagú albizottságot delegál.

Itt írjuk meg, hogy beavatott forrásból nyert értesülésünk szerint

e hó 15-iki dátummal a magyar kormány megnyitja az utat a temesmegyei élőállatok egy része előtt és a tranzit engedélyt néhány aradmegyei járásra is kiterjeszti.

Ennek az engedélynek az értelmében az alább következő járasokból Magyarországon át szállíthatók élőállatok Ausztriába. Az Olaszországba irányuló szállításokhoz a magyar és az osztrák kormány külön átviteli engedélyre szükséges. A január 15-től felszabadított járasok a következők:

Aradmegye: Pécska és Spineri.

Az utóbbi név még tisztázásra szorul, amennyiben ilyen járás Aradmegyében nem létezik, a magyar kimutatásokban viszont ez a név szerepel. Aradmegyéből egyébként a *kisjenői* járásból is indíthatók Magyarországon át állatszállítmányok. Az engedély Temesmegye következő járasaira vonatkozik: *Kisoda, Csáková, Delta, Giulvas, Zombolya, Lippa, Perjámos, Rékás, Nagyszentmiklós, Vinga*. Az új engedélynek annál nagyobb a jelentősége, mert Temesmegye az állatexport szempontjából eddig teljesen zárt terület volt.

részéről és mint értesülünk, az utolsó héfekben a Nasicci ezt a 150.000 fontot svájci holdingja révén, teljes összegben visszafizette.

MEGSZÜNTETIK A TEMESVÁRI DOHÁNYGYÁRAT. Temesvárról jelentik: A temesvári dohánygyárat, amely az utóbbi időben amúgy is igen mérsékelt termelt, megbízható forrásból származó hírek szerint végleg leépítik. A tömeges elbocsátások következtében jelentékenyen emelkedni fog a temesvári munkanélküliek száma és az ország egyik legnagyobb dohánygyárat a legminimálisabb termelésre kényszerítik. A temesvári dohánygyár mindeddig egyike volt Románia legszociálisabb intézményeinek: saját óvodát, elemi iskolát és napközi csecsemőotthont tartott fenn, ezenkívül fürdő, mozi és sportpálya állott a munkások rendelkezésére. Kaszinója és beszerzési szövetkezete is volt. Temesvár lakossága most mindezekkel a szociális intézményekkel szegényebb lesz.

Mozgalom a vámtarifa-tervezet ellen. Kolozsvárról jelentik: Nagyarányu mozgalom indult meg a kolozsvári kereskedelmi körökben az új vámtarifa-tervezet ellen. A Kereskedői Tanács és a Kereskedelmi Kamara útján, memorandummal akarnak fordulni a kormányhoz amelyben felhívják az illetékesek figyelmét az új vámtarifa néhány pontjára, amely tarthatatlan. Így a vámtarifa-tervezet a szükségleti cikkek vámját olyan hihetetlen mértékben emeli, hogy az eddigi árak tizszeresét is meghaladná maga a vám, amennyiben a tervezet valóban életbelépne. A kolozsvári kereskedők remélik, hogy mozgalomuk országos jellegű lesz.

Ne kísérletezzen egészségével, kérjen Ön is kimondottan „OLLA” óvszert,

mely megóvja Önt nemi betegségektől.

Arad irattárának kiselejtezésével nagy bevétele volna a városnak

Egy volt városi főtisztviselő indítványa a munkanélküli hivatalnokok foglalkoztatására — Érdekes okmányokat találtak a legutóbbi munkálatoknál

Abból az alkalomból, hogy a magánalkalmazottak közül számosan munkanélküli vannak, *Aradvárosának több évtizeden át volt főtisztviselője* felhívta az *Aradi Közlöny* figyelmét az alábbi érdekes körülményre. Aradmege már régebben szabályrendeletet alkotott irattárának rendezésére és felesleges iratainak kiselejtezésére, amelyet végre is hajtott és jelentékeny értékű régi hivatalos irásait adta el, amelyből éveken át számottevő bevétele volt.

— Aradváros 1922-ig folytatta ezt a munkálatot és az irattár anyagának kiválogatását akkor én végeztem mindaddig, amíg nyugdíjba mentem — beszélte a volt főtisztviselő. — Ez az akció tíz év óta szünetel, pedig a városnak rengeteg eladnivaló, fölösleges papírja van, amelyeket minden élelmiszerüzlet és piaci árus szívesen megvenne. Az aradi városházán több nagy helyiség tele van sok évszázados felesleges, vagy egészen jelentéktelen szövegű irásokkal, amelyekre senkinek sincs szüksége. A levéltár értékesebb okiratait egy hozzáértő városi hivatalnok jelenlétében kiválogathatná és a sok vagon egyéb irást nyugodtan el lehetne adni. A kiválogatás munkáját állástalan, intelligens magánalkalmazottak csekély napi-díjért is örömmel elvégeznék, mert legalább meleg szobában dolgozhatnak. Az eladott ócska iratok árából befolyt összeget a téli hónapokban a munkanélküliek felszerelésére fordíthatná a város.

A főtisztviselő elmondta még, hogy a múltban végbement irattári selejtezés alkalmával számos nagyérdekességű okmányra bukkantak és azokat most is külön szekrényben tartják. Ezek között van a *Pop Józsefnek* Aradmege főispánjává 1867-ben történt kinevezéséről szóló királyi rendelet is. A görög keleti vallású *Pop József az alkotmányos korszak kezdetén első főispánja volt Aradnak és a megyének* s első ténykedése az akkori eldurvult belviszonyokra való tekintettel statáriumot rendelt el, amivel rendbe is hozta a közbiztonsági állapotokat. Másik megemlítendő okmány az a jegyzőkönyv, amellyel a tanács három tagú bizottságot küldött Párisba, hogy a város megbízásából drága ékszereket vásároljon ajándékká Ferenc Józsefnek a koronázási ünnepségek alkalmára. A bizottságot néhai Deutsch Ignác vezette ki Párisba, de míg a deputáció többi tagjai napidíjakat és költségeket számítottak fel a város terhére, addig Deutsch Ignác minden kiadását saját zsebéből fedezte.

— Furcsaságokkal is találkozók az ember az ilyen irattári selejtezésnél — folytatta a nyugdíjas főtisztviselő. — Találtam például egy régi közgyűlési jegyzőkönyvet, amely szerint *Aradváros a díszpolgárai közé választott egy kimondhatatlan nevű cseh nemzetiségű államvasúti üzletvezetőt*, aki állítólag olyan készületeket talált fel, amellyel viharba jutott hajókat lehet megmenteni. Találmányát a városnak ajándékozta és erről okmányt is kapott.

A temesvári gabonapiacon ma utóbbi árcsökkenést jegyezték. Az árak észrevehetően estek. Ó-buza 600—610, új-buza minőség szerint 560—590, regáti buza 600, zab 200, ó-tengeri 160, új-tengeri 135, muhar 130, tök-mag 380—400, napraforgómag 280, burgonya 175 és 250, vöröshere 1500—1800, lucerna 2800 lej száz kilónként a bányási fejadóállomásról.

CÉGJEGYZÉSI VÁLTOZÁS AZ ARADI SZABÓ ALBERT CÉGNEL. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara céghivatalától nyert értesülés szerint a Szabó Albert cég jegyzésében a következő változás történt: *Dietrich Aurél* cégjegyzői jogosultsága megszűnt és a céget ezentúl egyedül annak két tulajdonosa: *dr. Szabó Sándor* és *Szabó Miklós* együtt, vagy külön is jegyzik.

Nem érvényesek a régi repülőbélyegek. Az első nyomású repülőbélyegeket — mint annak idején megírtuk — a román posta 1933. január elsejével kivonta a forgalomból és modern rajza, új bélyegeket hozott forgalomba. Az aradi postafőnökség ezután hívja fel a közönség figyelmét ismételten arra, hogy az első nyomású repülőbélyegeket ne használja, miután azok január elsejétől kezdve már nem érvényesek és nem bírnak portómentesítés értékével. A közönség nagyrésze még mindig nem szerzett tudomást a régi repülőbélyegek kivonásáról, miután az aradi postára naponta érkeznek olyan küldemények, amelyekre régi nyomású repülőbélyegeket használtak fel. Az első nyomású repülőbélyegeket egyébként január és február hó folyamán a Discomnál be lehet cserélni.

A Nasicci kifizette külföldi tartozásait. Genfből jelentik: Bizonyára nagy feltűnést kelt mindenütt, hogy a mai viszonyok mellett, a Nasicci svájci holdingja visszafizette teljes összegében külföldi tartozásait. A Nasicci a kelet-európai vállalatok közül elsőnek kapott Londonban nagy fontkölcson, igen kedvező feltételek mellett. A Guinness-bankház adta annakidején a kölcsönt, amely 200.000 fontot tett ki és körülbelül 7 százalék kamatterhet rótt a Nasiccira, ami az akkori viszonyok mellett rendkívül olcsó volt. Az elmúlt évi mérlegben még 150.000 font tartozás állott fenn a Nasicci

Gyárak szüntetik meg üzemeiket a kontingentálás miatt

A kereskedelemügyi miniszteriumhoz naponta érkeznek kérvények, amelyekben az ország kereskedői és kereskedelmi érdekeltségei feltárlják, hogy a kontingentálás milyen lehetetlen helyzetet teremtett és hogy az új rendszer következtében teljesen megbénul működésük. Gyárak — mint ahogy az Aradon is megtörtént — kénytelenek bezárni kapuit, elbocsájtani munkásaikat, mert nem tudnak a szükséges nyersanyagokhoz hozzájutni. Legutóbb a szatmári harisnyagyár bocsájtotta el munkásait és szüntette be a munkát. A gyár éppen az utóbbi időben kezdett nagyban dolgozni, de a kontingentálási rendelet kettévágta ezt a lendületet. A gyár Csehszlovákiából hozott selyemszálakkal dolgozott és röviddel a kontingentálási rendelet megjelenése után érkezett egy nagyobb szállítmánya a halmi-i határállomásra, a szállítmány kiadását azonban megtagadták a hatóságok.

A kereskedők helyzete azonban még súlyosabb. Az illetékes bizottságok eddig még egyetlen kereskedő behozatali kérvényét sem intézték el. Az összes kérvényeket a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége mellett működő kontingentálási bizottságokhoz küldték. A kereskedelemügyi miniszterium azonban közben rendeletet adott ki, amelyben — a gyorsabb lebonyolítás érdekében — úgy intézkedett, hogy mindaddig, amíg ezek a bizottságok megkezdhetik munkájukat, a kérvényeket a legelső kontingentálási bizottság intézze el. A kereskedők tehát ehhez a bizottsághoz is eljuttatták kérvényeiket. Ez a bizottság csak a gyárvállalatok egyes kérvényeit vette tárgyalás alá, míg a kérvények nagyrészt a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége mellett működő bizottságokhoz juttatta. Ezek a bizottságok azonban rendszerint elkésve ülnek össze, működésük így rendkívül nehézkes és ennek következtében hatalmas károkat okoznak az ország kereskedelmének.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, JANUÁR 13.

Bukarest. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 19: Rádiózenekar. 19.25: Zeller: A madarász. Durand: Chaconne. Dostal: Egyveleg. 20.40: Gramofon. 21: Filharmonikusok hangversenye. — Budapest I. 10.15: Pathé és Rádus gramofonhangverseny. 13: Déli harangszó. 13.05: Orosz balalajka zenekar hangversenye. 3.30: A rádió diákfelőrája. 5: Igazságtétel. 6: Nagyvad-vadászat. 6.30: Balettrészletek. A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. 7.45: Gyorsirótanfolyam. 8.15: Békeffi-est. 9.45: A rádió külügyi negyedőrája. 10: Európai hangverseny. A torinói rádióadóállomás műsorának közvetítése. Majd: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye a Dunapalota szállóból. — Bécs. 12.30: Silving zenekar. 13.40: Jehudi Menuhin gr. lemezek. 14.10: Gramofon. 16.30: Schubert balladák. 18: Szoprán, alt, hegedű- és zongoraverseny. 20.45: Német népdalok. 23.10: Hügel zenekar szórakoztató zenéje. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 12.57: Harangszó. 13.05: Gramofon. 13.35: Gramofon. 16: Gramofon. 16.30: Népdalok. 17.30: Gramofon. 20: Gramofon. 21: Mendelssohn-művek. 22: Nagy xilofónművész. 22.30: Orosz dalok. 23: Szilveszteri est. — Berlin. 17.30: Szórakoztató zene. 20.10: Karének. 20.35: Zenekari verseny. 21.45: Beethoven: Equale fuvósokra. 22.15: Mexikói dalok és versek. Utána hangverseny. Majd 1-ig: Fuvószene. — Kassa. 12.55: Gramofon. 14.35: Gramofon. 17.10: Rádiózenekar. 20.20: Fuvószene. 21.20: Gramofon. — Langenberg. 17.20: Hangjáték. 18: Kamarazenekar. 21: Amerikai néger egyházi dalok. Gr. 23.30: Esti zene. — Mor. Ostrava. 10.30: Rendőr zenekar. 13.30: Rádiózenekar. — Svájci Aleman adó. 16.30: Szórakoztató zene. 18: Gramofon. 20.20: Zongora verseny. 21: Népszerű hangverseny. 22.05: Szórakoztató z. 22.40: Rádiózenekar. — Varsó. 18: Szórakoztató z. 19: Könnyű és tánczene. 21.15: A filharmonikusok hangversenye. 24: Tánczene.

SZOMBAT, JANUÁR 14.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18:

Sibiceanu-zenekar. Könnyű- és román zene. 20. Rádiógyetem. 20.40: Gramofon. 21: Vallásos és román kardalok. 22: Rádiózenekar. — Budapest I. 10.15: Az Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekarának hangversenye. 1: Déli harangszó. 1.05: A rádió házikvintettjének hangversenye. „Német szerzők”. 5: A Rádió Élet gyermekjátékszórója. 6: Másfélóra szórakoztató zene. Zenekari hangverseny. 7.30: Mit üzen a rádió. 8.15: Rózsavölgyi gramofonhangverseny. 8.45: A Budapesti Hangverseny Zenekar a Zeneművészeti Főiskola nagyteremből. Majd: győri Vörös Misi cigányzenekarának hangversenye az Emke kávéházból. 12: Jazz-zenekar hangversenye a Royal étteremből. Budapest II. 7.30: Kristály gramofonhangverseny. Bécs. 12.30: Machek-zenekar. 14.45: Ada Sári gramofonlemezek. 18.40: Zene. mint hangmikrofonbeszéd. E. gramofonnal. 19.10: Farsang Bécsben címen tarka est. 21.15: A Bohéme-négyes hangversenye. 23: A Bauer-zenekar szórakoztató zenéje. — Belgrád. 12: Gramofon. 12.57: Harangszó. 13.05: Rádiózenekar. 16: Kivánság-gramofon. 17: Népdalok. 18: Gramofon. 20: Gramofon. 21.10: Délszláv hangverseny. 22.10: Hangjáték. 22.40: Szórakoztató zene. — Berlin. 17: Zenekari verseny. 19.10: Kamarazenekar. 20.25: Népszerű hangverseny. 21.30: Tarka-est. Utána: Tánczene. Brütt. 12: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 17: Gramofon. 19.25: Német hírek és schrammelzene. 22: Tánczene. — Heilsberg. 17: Szórakoztató zene. 20.10: Beethoven: Zongoraszonáták. — 21: Strauss János: Hangjáték. 22.15: Fuvószene Utána: Tánczene. — Milano. 18: Tánczene. 20: Gramofon. 21.45: Rádiórevü. 23: Kabaré. — München. 21: Lehár: Luxemburg grófia című operettje. — Svájci Aleman adó. 17: Harmonika. 18: Stransky-művek. 20: Harangszó. 21: Jótékony célú hangverseny Weingartner vezényletével. 23.10: Tánczene. Varsó. 13.10: Gramofon. 17: Gramofon. 19. Könnyű zene. 21: Szórakoztató zene baritonékkal. 23.05: Chopin-művek. Utána: Tánczene.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN

telef.

SZÉPSÉGÁPOLÁS PILISINÉ

Fagyott kéz, fagyott orr, pattanások, szeplők kezelése. — Esti kikészítés.

Olcsó havi fizetéses bérletrendszer

kozmetikai szalonjában
Arad, Piata Avram Ianeu
(volt Szabadság tér) 16. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számoltjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely ereleti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LAKÁS.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HALÓSZOBÁKAT sürgősen keresünk megvételre, Comisio, biz. üzlet, Bulev. Reg. Maria 13., Dácia kávéház mellett.

ELADO telepes rádió, márvány oszlop, nagy üst, összecukható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, fehérnemű, estélyi ruha és cipő stb. — Megtekinthető d. u. 2—4-ig. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 3644

FIATAL 5 hónapos döggy fajkutyát keresek megvételre. Cimeket az Aradi Közlöny fiókiadó-jába kérek. 221

KERESKÉK brillánsokat, ezüsttárgyakat, antik óra, márkás porcellán, gyári és perzsaszőnyeg, márkás festmények, vitrin, íróasztal, soheslon, uri szoba, háló, ebédlőbutorok, fotelokat stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1, (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

GYARI és PERZSASZŐNYEGEK, antik óra, 6-os ezüst evőeszközök, ezüst girandolok, festmények, vitrinek, komódok, függönyök, filé asztalterítők, pipák, vázák, nyest boák, ökörszemes ráma, szekreter, ékszeres, fali tálat, fali vitrinek, asztalok, komplett szobaberendezések, antik asztal, etruszk előszobafal, dísztárgyak stb. eladó. SALGONÉ bizományi üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.) 1000

TISZTA MOSOTT RONGYOF gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

Pasteurizált Tea-Vaj Aradi Tejcarnok

Írógép

kitűnő állapotban lévő megvételre kerestetik.

Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérünk. 600

INGATLAN.

Tőkebefektetésre alkalmas

ház a v. Határ ucca közelében 1 két-szobás, 2 egyszobás lakások, beköthető vízvezetékekkel 130.000 lejért eladó. 220 Kizárólagos megbízott: Petrán, Arad, Piata Avram Ianeu 16. (Szabadság-tér.)

ÜZLETEK.

A város legforgalmasabb pontján, a Bul. Regele Ferdinand és a volt Szent László-ucca sarkán levő Vértés-féle rádió üzlethelyisége február 1-től egészben, vagy két részre osztva kiadó. Bővebb felvilágosítás dr. Botlóc Elek ügyvédi irodájában kapható.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában.

3 év óta fennálló fatelep

a város közepén, más vállalkozás miatt eladó. Érdeklődők adják le címeiket „Fatelep” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 222

HALÓSZOBÁK sürgősen és nagyon olcsón eladó. Világos teli háló 9800, to-polya betétes 3800, téli háló 2700. Ebédlő 4900 lejtől, íróasztal 68, bőrgarnitúra 2000, varrógépek 1500 lejtől, konyhaberendezés 850, löszórmatracok 3 drb. 850 lej. kasszák 0, 1, 2. — KERESÜNK megvételre aranyat, ezüstöt, szőnyeget, Révai Lexikont, zálogcédulákat. — A velünk összeköttetésben álló temesvári zálogház 24 százalékkal mellett folyósít kölcsönöket arany és ezüstre, szőnyegekre. COMISIO biz. üzlet Arad, Bul. Regina. Maria 18., Dácia kávéház mellett.

HIRDESSEN

a 48 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!